

ÅRSREDOVISNING 2015

INNEHÅLL

Kort om Första AP-fonden.....	3
Året i korthet.....	4
VD-ord: Fyra procent avkastning och fortsatta långsiktiga investeringar.....	6
Pensionssystemet och hur Första AP-fonden skapar värde.....	9
Investeringsprocessen och tillgångslagen	12
Utveckling i realekonomin.....	16
Attraktiv arbetsplats.....	17
Förvaltningsberättelse	18
Tioårsöversikt	22
Räkenskaper och noter	23
Styrelsens försäkran	39
Revisionsberättelse	40
Fondstyrningsrapport	41
Styrelsens rapport om riskhantering.....	45
Styrelse	47
Ledningsgrupp	48
Innehållsförteckning utifrån GRI.....	49
Intressentanalys	51

KORT OM FÖRSTA AP-FONDEN

- Första AP-fonden är en av fem AP-fonder i det allmänna inkomstpensionssystemet. När inbetalningarna till inkomstpensionssystemet understiger utbetalningarna skjuter AP-fonderna till mellanskillnaden. Fondernas uppdrag är att **långsiktigt förvalta** fondkapitalet så att avkastningen maximeras samtidigt som risken i utbetalade pensioner ska vara låg.
- Första AP-fonden förvaltar **290,2 miljarder kronor** i en global portfölj bestående av aktier, räntebärande värdepapper, fastigheter, infrastruktur, riskkapitalfonder och hedgefonder.
- Ungefär en fjärdedel av portföljen är investerad i fastigheter, riskkapitalfonder, hedgefonder och infrastruktur. Det är tillgångar som förväntas ge en **hög avkastning** samtidigt som de **sänker risken** i Första AP-fondens totala portfölj.
- En tydlig **investeringsfilosofi** utgör grunden för Första AP-fondens investeringsverksamhet. Koncentrerade portföljer gör det möjligt att ägna mer tid åt varje investering. För Första AP-fonden är det viktigt att ha god kontroll på sina investeringar.
- Avkastningen efter kostnader under den senaste tioårsperioden är 5,5 procent. Sedan 2001 har Första AP-fonden bidragit till pensionssystemet med ett sammanlagt resultat på **165 miljarder kronor**.
- Den reala avkastningen under den senaste tioårsperioden uppgår till 4,4 procent per år efter kostnader. **Första AP-fondens mål överträffas därmed**. Målet är 4,0 procents real avkastning efter kostnader sett över rullande tioårsperioder.

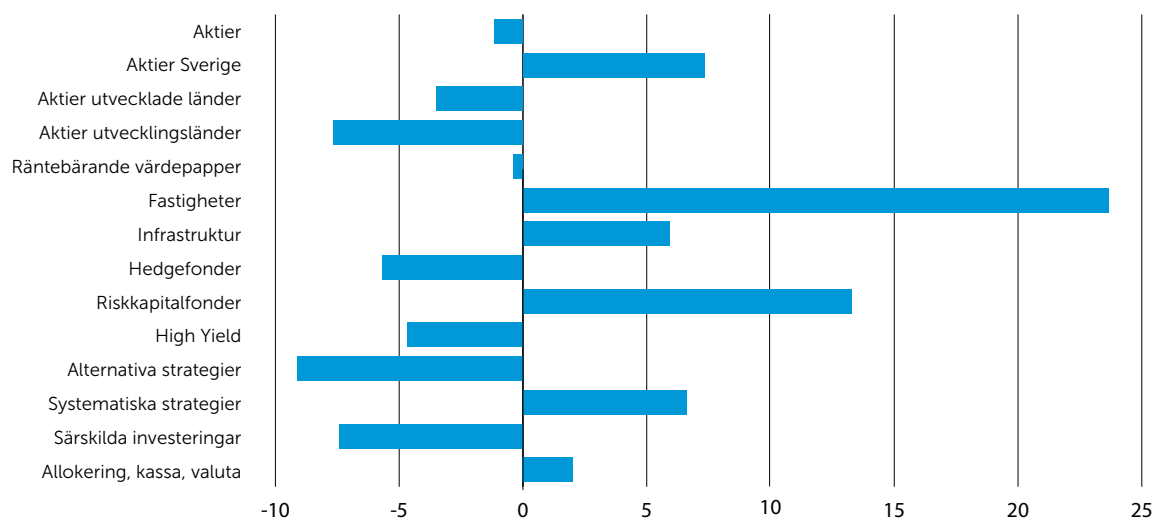
ÅRET I KORTHET

Resultatet för 2015 innebär att Första AP-fondens avkastning ligger i nivå med det långsiktiga målet om en real avkastning på 4,0 procent efter kostnader över rullande tioårsperioder, både under 2015 och under tioårsperioden 2006–2015. Sedan starten 2001 har Första AP-fonden avkastat 165 mdkr efter kostnader. Under samma period har fondens avkastning överträffat inkomstindex med 2,6 procent per år.

- Resultatet för 2015 uppgick till 11 340 (36 424) efter kostnader. Det motsvarar en avkastning på 4,0 procent (14,6) efter kostnader. De senaste tio åren har fondens genomsnittliga avkastning uppgått till 5,5 procent efter kostnader.
- Fondens avkastning översteg även detta år den förändring av inkomstindex (2,0 procent) som skedde mellan 2015 och 2016.
- I reala termer var avkastningen 3,9 procent under 2015.
- Fonden redovisar en hög avkastning inom fastigheter, riskkapitalfonder och infrastruktur för 2015.
- Första AP-fonden har betalat ut 29,9 mdkr sedan 2009, varav 4,9 mdkr under 2015, för att täcka avgiftsunderskottet i inkomstpensionssystemet.
- Fondens förvaltningskostnader var 493 mkr (456) vilket motsvarar 0,17 procent (0,17) av genomsnittligt förvaltad kapital. Fondens kostnader är låga i en internationell jämförelse.
- Första AP-fonden samarbetar ofta med andra AP-fonder och andra investerare. Under 2015 köpte fonden exempelvis eldistributionsföretaget Ellevio av Fortum tillsammans med Tredje AP-fonden, Folksam och Borealis Infrastructure Management.
- Ett annat exempel på samarbeten är fastighetsbolaget Cityhold Properties som tidigare ägdes till hälften av vardera Första AP-fonden och Andra AP-fonden. Under 2015 fusionerades bolaget med TIAA-CREF:s europeiska fastigheter. Bolaget, som bytte namn till Cityhold Property Partners, är idag dubbelt så stort som tidigare och har fortsatta ambitioner att växa.

Avkastning per tillgångslag 2015, procent

Femårsöversikt

	2015	2014	2013	2012	2011
Avkastning före kostnader, %	4,1	14,8	11,3	11,4	-1,7
Förvaltningskostnadsandel, %	0,17	0,17	0,14	0,14	0,12
Avkastning efter kostnader, %	4,0	14,6	11,2	11,3	-1,9
Resultat efter kostnader, mdkr	11,3	36,4	25,7	24,2	-4,2
Nettoflöden, mdkr	-4,9	-5,1	-6,9	-3,8	-1,2
Fondkapital vid årets slut, mdkr	290,2	283,8	252,5	233,7	213,3

Exponering, % av totalportföljen	2015	2014	2013	2012	2011
Aktier	34,7	48,9	49,2	47,4	49,2
–varav svenska aktier	12,3	11,6	12,0	11,4	12,6
Räntebärande värdepapper	30,2	30,9	31,2	36,4	40,9
–varav räntebärande inom övriga tillgångar	2,3	3,3	1,5		
Fastigheter	11,1	8,8	8,8	7,7	5,6
Infrastruktur	2,9	–	–	–	–
Hedgefonder	4,8	5,9	4,9	4,3	0,2
Riskkapitalfonder	5,0	4,4	3,3	3,2	2,8
High Yield	2,9				
Alternativa strategier	4,4				
Systematiska strategier	5,2	5,6	4,8	0,7	0,6
Särskilda investeringar	1,1				
Valuta	31,3	35,1	29,2	27,4	21,3
Andel extern förvaltning, %	31,0	34,6	37,1	39,3	41,4

FYRA PROCENT AVKASTNING OCH FORTSATTA LÅNGSIKTIGA INVESTERINGAR

Mycket av den nuvarande modellen för AP-fonderna fungerar bra. Resultatet för 2015 talar sitt tydliga språk. Vårt resultat på 11,3 mdkr efter kostnader, motsvarar en avkastning på 4,0 procent. Eftersom inflationen under året var nära noll ligger även 2015 års resultat i nivå med det långsiktiga målet om en real avkastning på fyra procent efter kostnader på rullande tio årsperioder. Då har vi också fört 4,9 mdkr under året till Pensionsmyndigheten för att täcka underskottet i pensionsutbetalningarna. Den reala avkastningen efter kostnader de senaste tio åren uppgår till 4,4 procent, en bit över fondens långsiktiga mål.

Trots förra årets stora osäkerhet om AP-fondernas framtid satsar vi och jobbar framåt med pensionskapitalets bästa för ögonen. Vi fortsätter att satsa på direktinvesteringar i infrastruktur och fastigheter. Våra investeringar i riskkapitalfonder, som utvecklats mycket bra, nådde under året vår tillåtna maxgräns på 5 procent av portföljen. Vi fortsätter på den inslagna vägen att ta hem kapital som tidigare förvaltats externt.

“Trots förra årets stora osäkerhet om AP-fondernas framtid satsar vi och jobbar framåt med pensionskapitalets bästa för ögonen.”

Under 2015 fortsatte vi förstärka vår interna förvaltning. Det kapital som tas hem lägger vi till viss del på nya typer av investeringar som infrastruktur och fastigheter, där vi ser en intressant potential. Förändringen i förvaltningsstruktur innebär också att fondens kostnadsmix kommer att förändras. Provisionskostnader kommer att reduceras samtidigt som rörelsekostnaderna förväntas öka. Under den övergångsperiod av avveckling och uppbyggnad som vi har påbörjat får vi en något högre kostnad än tidigare år. Ambitionen är att kostnaderna som andel av fondförmögenheten ska stabiliseras och det är min övertygelse att denna struktur kommer att ge bättre förutsättningar för högre avkastning och det är i den kontexten kostnadsökningen ska ses.

Vi gjorde under året betydande direktinvesteringar i infrastruktur och i fastigheter. Vi slutförde exempelvis vår första investering i infrastruktur när vi som del i ett konsortium köpte eldistributionsföretaget Ellevio från Fortum. Infrastruktur är en naturlig del i vår långsiktiga portfölj, med ett långsiktigt stabilt kassaflöde och därmed en prognostiserbar avkastning. Att värdet inte helt följer marknaden på samma sätt som majoriteten av våra andra investeringar, gör infrastruktur till ett bra komplement i portföljen. Fonden bildade tillsammans med ICA Fastigheter bolaget Secore Fastigheter som ägs till lika delar. Bolaget äger och utvecklar fastigheter där ICA är den primära hyresgästen. Secore Fastigheter har ett fastighetsvärde på 1,1 miljarder kronor och en uttalad ambition att växa.

“Vi kan nu fokusera framåt på att leverera det vi är bra på – en långsiktigt hög hållbar avkastning.”

Långsiktighet sätter sin prägel på hela vår verksamhet. Som långsiktig investerare är fokus på hållbart värdeskapande en naturlig del. Hållbart värdeskapande genomsyrar hela vår förvaltning och inkluderar alla tillgångslag i vår portfölj.

Vi har definierat resurseffektivitet som en central del i vårt skapande av hållbart värde. Med fokus på resurseffektivitet, det vill säga ansvarsfull användning av naturresurser, humankapital och finansiellt kapital, i

våra investeringsbeslut och i vårt ägande bidrar vi till en långsiktig lösning på globala utmaningar kopplat till detta. En del av resurseffektivitet är att bolagen vi investerar i inte ska ha allt för stora koldioxidavtryck. Det är därför glädjande att vi kan redovisa (sid19) att vår noterade aktieportfölj har mycket lägre klimatrisker än marknaden i övrigt. Vi har också beslutat att göra dedikerade hållbarhetsinvesteringar med fokus på resurseffektivitet.

Vi är en synlig och aktiv ägare, i synnerhet i våra svenska innehav. Genom dialoger och aktivt deltagande i bolagsstämmor driver vi viktiga och särskilt prioriterade ägarstyrningsfrågor. Ett tydligt exempel under 2015 var när vi i samarbete med andra institutionella ägare drev igenom förändringar i SCA och i förlängningen hela Industrivärdensfären.

2015 präglades mycket av den skrivelse som Finansdepartementet lämnade under andra kvartalet om nya regler för AP-fonderna. Förslaget hade allt för stora brister och kommer nu inte att genomföras. Därmed får fonden arbetsro och vi kan fokusera framåt på att leverera det vi är bra på – en långsiktigt hög hållbar avkastning.

Stockholm i februari 2016
Johan Magnusson

“För Första AP-fonden är det viktigt att veta vad vi äger.
Alla investeringar är följden av medvetna val.”

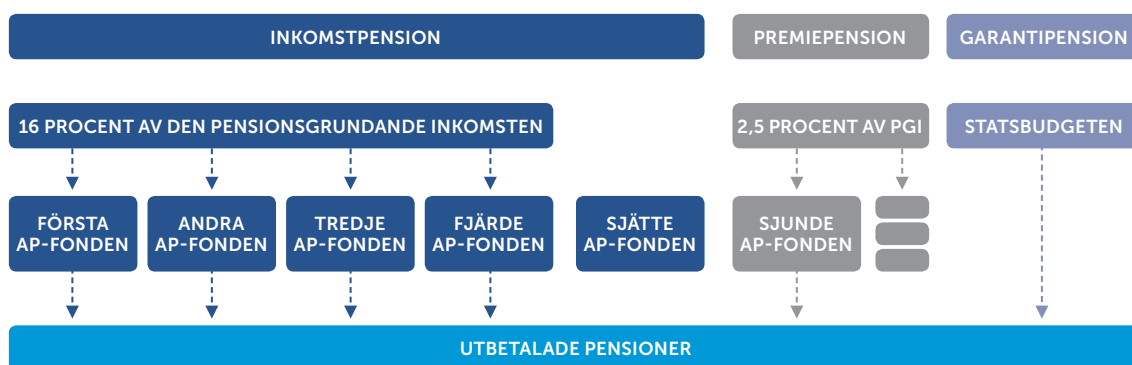
PENSIONSSYSTEMET OCH FÖRSTA AP-FONDEN SKAPAR VÄRDE I PENSIONSSYSTEMET

Den svenska inkomstpensionen – stabilitet över flera generationer

Det svenska allmänna pensionssystemet har fått internationell uppmärksamhet för sin finansiella stabilitet över tid. Första AP-fondens uppdrag i pensionssystemet är att förvalta en del av kapitalet i inkomstpensionssystemet. Första AP-fondens mål är att skapa en real avkastning som överstiger 4,0 procent efter kostnader mätt på rullande tioårsperioder.

Den allmänna pensionen består av tre delar, inkomstpension, premiepension och garantipension. Storleken på pensionen som kommer att betalas ut i inkomstpension och premiepension till varje person bestäms av hur stora avgifter som betalas in till systemet under personens hela arbetsliv. Varken inkomst- eller premie-

pensionen finansieras via statens budget. Garantipensionen, som fungerar som ett skydd för personer som annars skulle haft låga pensionsutbetalningar, är skild från de övriga två delarna och finansieras helt och hållet inom statsbudgeten.

Alla som arbetat i Sverige har rätt till pension från det allmänna pensionssystemet, som består av tre delar: inkomstpension, premiepension och – i vissa fall – garantipension. De flesta har, utöver detta, rätt till tjänstepension och många har ett privat pensionssparande.

Avsättningen till premiepension är 2,5 procent av lönen upp till ett tak¹. Den enskilde väljer själv hur dessa pengar ska placeras. Den som inte gör ett aktivt val får sina avgifter placerade hos Sjunde AP-fonden.

Första AP-fonden är en av fem fonder i inkomstpensionssystemet. Till inkomstpension avsätts 16 procent av

en arbetstagares lön (upp till taket). Detta fördelas lika mellan Första – Fjärde AP-fonderna. På motsvarande vis förs varje månad kapital från Första – Fjärde AP-fonderna för att täcka utbetalningar till dagens pensioner. Sjätte AP-fonden ingår också i inkomstpensionssystemet men fonden varken tillförs eller betalar ut något kapital.

1) Avgifterna berättigar till inkomstpension respektive premiepension upp till 7,5 inkomstbasbelopp vilket för 2015 motsvarade 435 750 kr i årslön. Taket kallas ofta för PGI-taket eftersom det gäller för den pensionsgrundande inkomsten.

Pensionssystemet påverkas av den totala lönenivån och sysselsättningsgraden i Sverige. Mellan 2001 och 2008 tillfördes Första AP-fonden sammanlagt 21,3 mdkr.

Sedan 2009 har fonden betalat ut 29,9 mdkr. Stora pensionsavgångar under de kommande decennierna gör att nettoutbetalningarna beräknas fortsätta under lång tid.

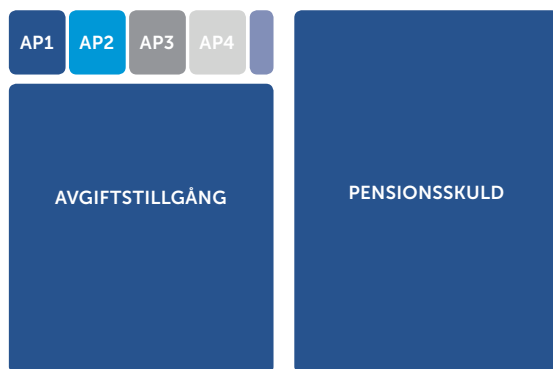
Storleken på inkomstpensionen beror på hur mycket som betalats in under arbetslivet. Varje individs avgifter omvandlas till pensionsrätter som bokförs på enskilda konton. Ju högre lön och ju fler år en person arbetat desto större blir avgifterna och därmed framtida inkomstpensionsutbetalningar.

Till de pensionsrätter som bokförs läggs varje år en avkastning. Pensionsrätternas värde skrivs i normalfallet upp motsvarande ökningen av genomsnittsinkomsterna i Sverige. Detta mäts med inkomstindex. Pensionsrätterna utvecklas således på samma sätt som inkomsterna.

För att säkerställa pensionssystemets finansiella stabilitet jämförs de totala skulderna med de totala tillgångarna i systemet. Om skulderna är större än tillgångarna minskas uppräknningen på pensionsrätterna och därmed utbetalade pensioner genom den så kallade automatiska balanseringen (ofta kallad bromsen). Då blir utvecklingen av pensionsrätterna sämre än inkomstutvecklingen tills systemet åter är i balans. Den automatiska balanseringen är en viktig faktor bakom att inkomstpensionssystemet bedöms vara finansiellt stabilt.

Den 31 december 2014 (senast tillgängliga data) var pensionsskulden 8 141 mdkr. Tillgångarna består dels av kapitalet i AP-fonderna som var 1 185 mdkr, dels av värdet av alla framtida avgifter till pensionssystemet. Det värdet kallas avgiftstillgången och var 7 380 mdkr vid 31 december 2014. Avgiftstillgången påverkas framförallt av sysselsättning, löner och pensionsålder.

Tillgångar och skulder i inkomstpensionssystemet

Trots att AP-fonderna utgör en mindre del av pensions-skulderna (14,6 procent) är avkastningen på kapitalet viktig. Vid flera tillfällen har avkastningen bidragit till att den automatiska balanseringen inte har behövt aktiveras.

Första AP-fondens uppdrag och mål

AP-fonderna har enligt AP-fondslagen² ett gemensamt uppdrag, att förvalta kapitalet till största möjliga nytta för pensionssystemet. I uppdraget ingår att maximera avkastningen samtidigt som risken i utbetalade pensioner ska vara låg. En viktig tanke bakom pensionssystemet är att pensionsrätterna ska utvecklas på samma sätt som de svenska genomsnittslönerna vilket mäts med inkomstindex. Ett krav på Första AP-fonden är därför att avkastningen över tid ska överstiga inkomstindex. Utöver detta avkastningskrav bör Första AP-fondens avkastning, så långt som möjligt, bidra till att undvika framtida balanseringar. Det kräver en högre avkastning än det grundläggande avkastningskravet.

På grund av ändrade förutsättningar i svensk ekonomi och därmed i pensionssystemet fastställde Första AP-fondens styrelse fondens avkastningsmål från och med den 1 januari 2015 i reala termer till 4,0 procent genomsnittlig avkastning efter kostnader mätt på rullande tioårsperioder, vilket är en höjning jämfört med tidigare. Första AP-fonden har de senaste tio åren avkastat 5,5 procent i genomsnitt efter kostnader. I reala termer är avkastningen 4,4 procent efter kostnader för samma tioårsperiod. Första AP-fonden har därmed överträffat det mål som fonden infört från 2015. Avkastningen har under tioårsperioden varit avsevärt över inkomstindex, som varit 2,9 procent i genomsnitt per år.

Första AP-fonden skapar värde

Grunden för Första AP-fondens investeringsarbete är att fondens uppdrag tillåter en långsiktig inriktning. En långsiktig kapitalförvaltare kan utnyttja investeringsmöjligheter som mer kortsiktigt inriktade förvaltare inte kan. Fondens placeringshorisont sträcker sig upp till 30–40 år och analyser av pensionssystemet sträcker sig över flera decennier. Långsiktigheten innebär att pensionssystemet och fonden är mindre känslig för finansiell risk i form av kortsiktiga svängningar i avkastningen.

För Första AP-fonden är det viktigt att veta vad vi äger. Det ska alltid vara ett medvetet val som gör att en aktie, en obligation eller någon annan investering finns med i investeringsportföljen. Fonden har därför valt att ha koncentrerade portföljer med ett fåtal värdepapper inom flera områden. Det ger större möjligheter att analysera och lära känna investeringarna. Intern oberoende analys av hög kvalitet är en förutsättning för detta. Risken för att drabbas av negativa överraskningar blir lägre.

2) Lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

Det ger också bättre möjligheter att vara en engagerad ägare som gärna samarbetar med verksamheternas styrelser och ledningar.

Fokus på resurseffektivitet

Med en långsiktig inriktning på placeringsverksamheten blir hållbarhetsfrågor viktiga. Hur bolagen hanterar klimat- och miljöutmaningar, hur de hanterar mänskliga rättigheter och arbetstagarnas rättigheter samt hur de hanterar relationen med sina ägare kommer att påverka deras intäkter, kostnader och vinster som kan uppnås. Därmed påverkas den avkastning som Första AP-fonden får på investeringarna. När befintliga och möjliga investeringar analyseras av fonden är ett viktigt fokusområde hur resurseffektiva bolagen är. Med resurseffektivitet menas en ansvarsfull användning av naturresurser, humankapital och finansiellt kapital. Genom att fokusera på resurseffektiva lösningar samt genom att i dialog verka för ansvarsfullt agerande skapas förutsättningar för en långsiktigt hållbar avkastning samtidigt som investeringarna bidrar till en långsiktig lösning på globala utmaningar kopplade till en växande befolkning, resursbrist och klimatförändringar. Hållbara investeringar är bra för avkastningen, pensionärerna och vår omvärld.

En del av att vara resurseffektiv är att driva verksamheten på ett kostnadseffektivt sätt – att hushålla med finansiellt kapital. Det gäller även för Första AP-fondens investeringsverksamhet. Kostnadseffektivitet är dock inte samma sak som att kostnaderna är låga. Kostnaderna ska vara låga i förhållande till de resultat som uppnås. Det är hög avkastning efter kostnader – inte låga kostnader – som påverkar hur höga pensioner som kan betalas ut i framtiden. Under 2015 deltog Första AP-fonden i en jämförande studie av pensionsförvaltare som genomfördes av det kanadensiska företaget CEM. Studien visar att Första AP-fonden har låga kostnader jämfört med pensionsförvaltare med likartade investeringsportföljer.

En del av Första AP-fondens uppdrag från Sveriges riksdag är att verka för ett högt förtroende hos allmänheten. Fonden arbetar därför aktivt med frågor som värdegrund, företagskultur, policyer och riktlinjer. Fondens värdegrund är publicerad på www.ap1.se.

Tydligt ansvar och noggrann uppföljning

För att bedriva en effektiv och framgångsrik kapitalförvaltning krävs att ansvarsfördelningen är tydlig och att uppföljningen av verksamheten bidrar till utvecklingen av densamma. Första AP-fondens styrelse företräder kapitalägaren i form av nuvarande och framtida pensionärer. Styrelsen gör det genom att besluta om den övergripande inriktningen på fondens verksamhet och

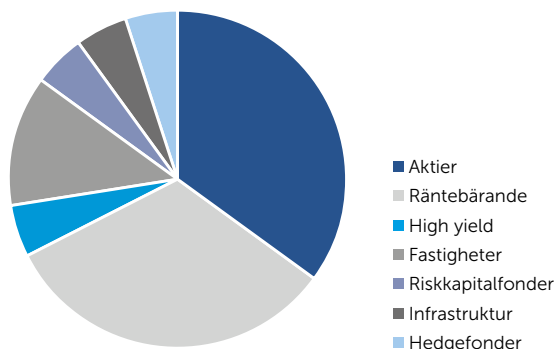
målet om 4,0 procents real avkastning efter kostnader på rullande tioårsperioder. Ett annat viktigt beslut är fondens långsiktiga syn på finansiella risker, risktoleransen. Risktoleransen manifesteras i en övergripande tillgångsfördelning. Styrelsen beslutar också om vilka tillgångar som det är tillåtet för fonden att investera i.

VD ges också ett mandat från styrelsen för att kunna sköta den operativa investeringsverksamheten. Den operativa verksamheten innebär att VD implementerar styrelsens riskpreferens tillsammans med fondens investeringsfilosofi inklusive investeringsövertygelserna och fondens förväntningar om framtida avkastningar och risker.

VD:s mandat att driva verksamheten delegeras i vissa delar sedan till fondens kapitalförvaltningschef och de olika investeringsenheterna. Deras uppgift är att investera med hög avkastning genom att utnyttja möjligheter som uppstår på marknaderna.

Den tydliga ansvarsuppdelningen gör att fondens resultat kan följas upp utifrån det ansvar som fördelats. Uppföljningen på Första AP-fonden utformas så att den ger möjlighet att lära av gjorda investeringar, både de framgångsrika och de mindre framgångsrika. Uppföljningen följer den modell för riskkontroll som fonden tillämpar med tre olika nivåer (läs mer om riskkontrollen i styrelsens rapport om detta på sid 48). Den första nivån, den viktigaste ur ett lärande perspektiv, är den uppföljning som görs av de personer som ansvarat för och deltagit i investeringen. De andra och tredje nivåerna utgörs av fondens interna kontroll, compliance och oberoende granskning via internrevision. Tillsammans med de externa revisorernas granskning och regeringens årliga utvärdering av verksamheten borgar detta för att Första AP-fondens investeringar görs på ett kontrollerat sätt.

Strategisk tillgångsfördelning

INVESTERINGSPROCESSEN OCH TILLGÅNGSSLAGEN

Till grund för Första AP-fondens värdeskapande i pensionssystemet ligger fondens investeringsfilosofi. Den beskriver fondens syn på hur kapitalmarknaderna fungerar och fondens möjligheter och förutsättningar att generera en hög avkastning. Investeringsfilosofin innehåller också sex investeringsövertygelser som närmare beskriver hur fonden ska verka på kapitalmarknaderna för att uppfylla uppdraget. Varje investering som fonden gör ska kunna hänföras till minst en övertygelse.

Långsiktig horisont och riskpremier

Första AP-fondens uppdrag i pensionssystemet är mycket långsiktigt. Analyser av framtida utveckling i pensionssystemet sträcker sig över flera decennier. Motsvarande analyser av förväntad utveckling på kapitalmarknaderna sträcker sig över ett par tiotal år. För utvärdering av om fondens mål uppnåtts används rullande tioårsperioder. Medan många placerare på senare år fått en allt kortare placeringshorisont, kan Första AP-fonden ta vara på fördelarna av en lång analys-, placerings- och utvärderingshorisont. Fondens långsiktighet öppnar möjligheter för att erhålla en högre avkastning eftersom fonden kan ta del av riskpremier över flera olika tidshorisonter. Dessutom har fonden möjlighet att ta risker och erhålla riskpremier som andra placerare inte vill eller kan ta exempelvis genom att investera så att premier för illikvida investeringar erhålls.

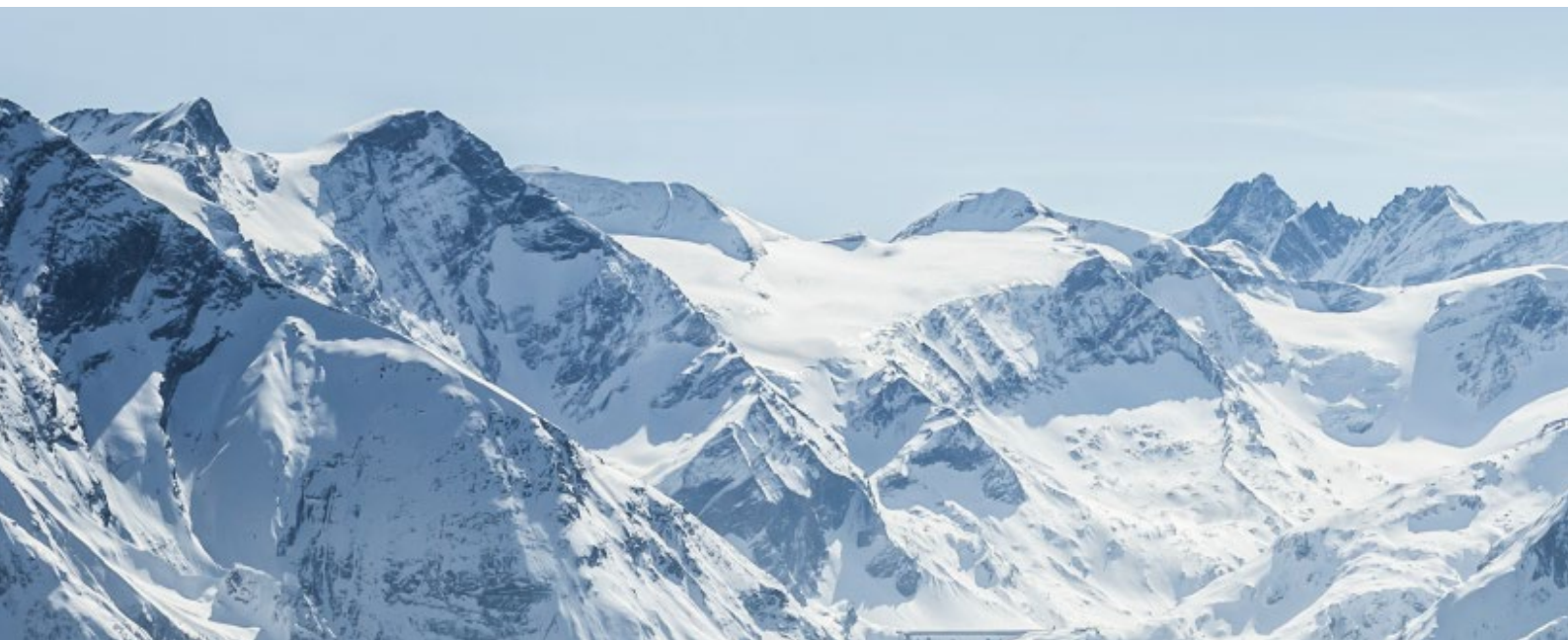
Ineffektiva marknader, hög finansiell risk och diversifiering

Den höga finansiella risken är lönsam på lång sikt men innebär också att kortsiktiga fluktuationer i portföljens

värde stundtals kan vara stora. Diversifiering mellan flera olika tillgångslag är därmed viktigt för att erhålla god riskjusterad avkastning. Första AP-fondens investeringsprocess utgår ifrån att kapitalmarknaderna inte alltid är helt effektiva varför medvetna investeringsval är grunden för verksamheten. Intern oberoende analys av hög kvalitet är en förutsättning för detta. Första AP-fonden ska alltid veta vad som finns i portföljerna – vi ska veta vad vi äger.

Fonden har en hög ambition inom hållbarhetsfrågor.

Fokus på hållbart värdeskapande i förvaltningen kan ge möjligheter att långsiktigt öka avkastningen och reducera den finansiella risken. Bolag med en god hantering av hållbarhetsfrågor har generellt sett högre vinster, lägre risker och ger ofta högre aktieavkastning än andra bolag. Marknaderna är heller inte alltid effektiva vad avser hållbarhetsinformation. Ett exempel på detta är att marknader i liten utsträckning prissätter hur effektiva bolag är i sin användning av naturresurser.

Första AP-fondens investeringsfilosofi

Fonden ska i normalfallet arbeta med hög finansiell risk för att uppfylla uppdraget i pensionssystemet. Fondens ambition är hög i hållbarhetsfrågor. Vi ska veta vad vi äger. Investeringar görs i form av medvetna val som bygger på intern oberoende analys av hög kvalitet.

- Långsiktig förvaltning
- Väl diversifierad portfölj
- Utnyttja riskpremier
- Stundtals ineffektiva marknader
- Kostnadseffektiv förvaltning
- Fokus på hållbart värdeskapande

Allmänhetens förtroende och kostnader

Fondens regler, kultur och agerande ska säkerställa att allmänhetens förtroende upprätthålls. Kostnadseffektivitet är centralt eftersom det är avkastning efter kostnader som bidrar till pensionssystemet. Fondens avkastningsmål uttrycks i avkastning efter kostnader. Det kräver en förståelse för hur kostnader uppstår och understryker vikten av att etablera så transparenta och enkla avgifts-strukturer som möjligt.

Första AP-fondens portfölj består av en rad olika tillgångsslag med olika egenskaper som väl stämmer överens med investeringsfilosofin och dess investerings-övertygelser. Fondens avkastningsmål nås genom en väl avvägd portfölj av tillgångsslag och specifika tillgångar.

Första AP-fondens portfölj har en exponering mot knappt 45 procent noterade aktier, drygt 30 procent räntebärande tillgångar och drygt 25 procent alternativa investeringar såsom fastigheter, riskkapitalfonder, hedgefonder och alternativa investeringar. Inom varje tillgångsslag investeras i olika tillgångar för att nå önskad risknivå och förväntad avkastning.

Första AP-fonden arbetar sedan 2009 efter en investeringsprocess baserad på långsiktighet, fundamental analys och ett ökat inslag av andra investeringar än noterade aktier och räntebärande tillgångar. Till exempel har fonden ökat investeringar i fastigheter, hedgefonder, riskkapitalfonder och infrastruktur.

Aktier

Aktier utgör det största enskilda tillgångsslaget i portföljen. Aktier har en hög risk och högre förväntad avkastning på lång sikt än t.ex. räntebärande värdepapper. Skillnaden i förväntad avkastning mellan obligationer och aktier, aktieriskpremier, brukar uppskattas till mellan 3 och 5 procentenheter per år.

Första AP-fonden har en internt förvaltnad koncentrerad aktieportfölj med relativt få bolag, byggd på aktiva val efter egen analys. Långsiktighet i förvaltningen är en av grundpelarna i aktieportföljen. Den egna förvaltningsorganisationen förvaltar svenska och utländska aktier på utvecklade marknader med fokus på stora och medelstora bolag.

Aktier förvaltas dessutom inom andra portföljer. Ett exempel på detta är den portfölj där fonden investerar i aktier med låg avkastningsvariation. Det har visat sig att sådana aktier har högre avkastning än vad som normalt följer av den lägre finansiella risken. Portföljens låga risk innebär också att fonden kan arbeta med högre risk inom andra områden där detta förväntas vara lönsamt. Första AP-fonden förvaltar denna portfölj internt.

Cirka 69 procent av aktieportföljen förvaltades internt under 2015. Resterande 31 procent av aktieportföljen förvaltas av femton externa förvaltare. De används för att komplettera fondens egen kompetens och för att bredda exponeringen genom att investera i utvecklingsmarknader och i mindre bolag inom utvecklade marknader.

Den höga riskpremien och möjligheten till kostnads-effektiv förvaltning är de investeringsövertygelser som ligger som grund för att en stor del av portföljen består av aktier. Samtidigt ger fondens systematiska strategier som också består av aktieinvesteringar en bra möjlighet att utnyttja att marknaderna inte alltid är effektiva. Fondens aktieportfölj har ett hållbarhetsfokus som inriktas mot resurseffektivitet – läs mer om detta i fondens ägarrapport.

Räntebärande värdepapper

Räntebärande värdepapper reducerar i normala fall risken i den totala portföljen och består av tre olika tillgångar med delvis olika egenskaper.

Nominella obligationer ger i normala fall en diversifiering gentemot aktiemarknaden. Statsobligationer har generellt en mycket hög likviditet och en transparent prissättning. Nominella obligationer med lång löptid ger över tid en högre avkastning än obligationer med kortare löptid, löptidspremien.

Reala obligationer ger inte samma diversifiering mot aktiemarknaden. Dock ger reala obligationer en likviditetspremie och ett skydd mot oväntade förändringar av inflationen.

Kreditobligationer – som i huvudsak emitterats av företag – kan ses som en hybrid av nominella obligationer och aktier. En hög kreditrisk ger aktielika egenskaper med högre kredit- och likviditetspremier, och därmed högre förväntad avkastning.

Första AP-fonden förvaltar en global ränteportfölj med största delen placerad i utländska tillgångar. Den strategiska inriktningen på ränteförvaltningen är att skapa en så hög och stabil portföljavgastning som möjligt över en lång tidshorisont. Den operativa förvaltningen innebär att taktiskt utnyttja olika möjligheter som uppstår i marknaden.

Diversifiering av risken inom andra tillgångsslag är ett av huvudskälen för att investera i räntebärande

värdepapper – utöver kraven i AP-fondslagen. Även på räntemarknaderna finns det riskpremier och situationer då marknaderna är ineffektiva vilket fonden kan använda sig av för att öka avkastningen.

Fastigheter

Fastigheter har egenskaper som ligger mellan aktier och obligationer. De flesta fastighetsinvesteringar har ett gott skydd mot inflation på längre sikt.

Första AP-fondens strategi är att öka andelen fastighetsinvesteringar såväl i Sverige som utomlands. Första AP-fondens fastighetsinvesteringar utgörs främst av det delägda Vasakronan som investerar i fastigheter i utvalda svenska tillväxtorter, det helägda fastighetsbolaget Willhem som investerar i bostadsfastigheter i Sverige och det delägda Cityhold Property Partners som investerar i kommersiella fastigheter i ett urval större europeiska städer. Sedan 2015 äger fonden 50 procent av fastighetsbolaget Secore.

Fonden gör även fastighetsinvesteringar internationellt, genom investeringar i onoterade fastighetsbolag och fonder.

Fondens fastighetsinvesteringar är av långsiktig karaktär eftersom de främst bygger på löpande avkastning från hyresbetalningar och endast till en mindre del av investeringar där en förväntad värdestegring är den viktigaste komponenten. Fastigheter är också viktiga i att skapa en diversifierad sammansättning av portföljen. Fondens fastighetsbolag förvaltar fastigheter med stort fokus på hållbarhet och särskilt resurseffektivitet eftersom det bedöms vara en lönsam strategi.

Riskkapitalfonder

Riskkapitalfonder investerar i onoterade bolag. Avkastningen i denna tillgångsklass förväntas över tid vara högre än för noterade aktier. Riskkapitalfonder arbetar genom aktivt ägande med stora resurser och tydlig strategisk agenda för värdeskapande, vilket normalt ökar värdet på dessa bolag. Första AP-fonden har sedan 2006 investerat globalt i riskkapitalfonder. Strategin har varit att öka exponeringen mot tillgångsklassen upp till maxgränsen 5,0 procent av portföljen vilket uppnåddes under 2015.

Riskkapitalfonder bidrar till diversifieringen av fondens portfölj. De bidrar också genom att fonden förväntas erhålla en riskpremie för att likviditeten i onoterade aktier är låg – en risk och en riskpremie som en långsiktig förvaltare som Första AP-fonden är synnerligen lämpad att utnyttja.

Hedgefonder

Hedgefonder är en heterogen tillgångsklass. Första AP-fonden investerar i hedgefonder för att diversifiera portföljen – i synnerhet för större nedgångar på aktiemarknaden. En central del av risken i hedgefonder är exponeringen mot enskilda hedgefondsforvaltare. Fon-

dens hedgefondsstrategi ska dämpa effekten av kraftiga kursrörelser i den övriga portföljen. Hedgefondsportföljen är under normala omständigheter icke-korrelerad med fondens övriga portfölj, och förväntas vara negativt korrelerad vid kraftiga börsnedgångar.

Infrastruktur

Infrastruktur är anläggningar eller system för transport av till exempel varor, personer, tjänster, energi och information, dvs. vägar och järnvägar, elnät och andra energisystem, telenät och internet, samt vatten- och avloppsnät. Det är ofta naturliga monopol och därför på ett eller annat sätt offentligt reglerade. Infrastrukturinvesteringar ger ofta stabila kassaflöden och bra diversifiering gentemot fondens övriga tillgångar. Avkastningen är också mindre känslig för ekonomiska cykler. Eftersom infrastruktur ofta är stora investeringar som kan vara svåra att avyttra på kort tid finns möjligheter att erhålla en likviditetsriskpremie. Risken vid investeringar i infrastruktur är framför allt att det kan ske förändringar i gällande regleringar.

Valuta

Valuta är en tillgångsklass med särskilda egenskaper. Tillgångsklassen binder inget kapital och förväntas inte heller generera någon långsiktig avkastning. Värdet på en valuta påverkas av förväntade skillnader i inflationstakt och kortrräntor mellan valutaområdena. Valuta som tillgång ger dock en bra diversifiering gentemot andra tillgångsslag, särskilt aktier.

Första AP-fondens valutaförvaltning arbetar både strategiskt och operationellt. Den strategiska inriktningen är att fondens långsiktiga valutasammansättning bestäms bland annat genom att centrala paritetsrelationer utnyttjas.

Övriga tillgångsslag

I syfte att ytterligare sprida riskerna och utnyttja ineffektiva marknader investerar Första AP-fonden i alternativa strategier, systematiska strategier, High Yield och särskilda investeringar. Se vidare sid 20.

Placeringsregler

Första AP-fonden följer de placeringsregler som riksdagen fastställt, som bland annat innebär att:

- näringspolitiska eller ekonomiskpolitiska hänsyn inte ska tas i placeringsbesluten
- hänsyn till miljö och etik ska tas utan att göra avkall på det övergripande målet om hög avkastning
- fondens investeringar på svenska reglerade marknader får vara max 2 procent av börsens marknadsvärde
- fonden får ha max 10 procent av rösterna i ett noterat bolag
- minst 10 procent av kapitalet ska förvaltas externt
- minst 30 procent ska placeras i räntebärande papper med låg risk
- max 5 procent får placeras i onoterade värdepapper
- max 40 procent av tillgångarna får exponeras mot valutarisk
- investeringar får inte göras i råvaror

Engagerad ägare

Första AP-fonden är en aktiv och engagerad ägare som anser att hållbart värdeskapande uppnås bäst genom investeringar i bolag med sunda värderingar, sunda finanser, ett miljömässigt och socialt ansvarstagande och en styrning som överensstämmer med god bolagsstyrningssed.

Läs mer om Första AP-fondens engagemang som ägare i ägarrapporten för 2015.

UTVECKLING I REALEKONOMIN

Den globala makroekonomiska utvecklingen 2015 karaktäriserades av låg tillväxt och låg inflation men med stora regionala skillnader.

Den amerikanska ekonomin växte i linje med trenden eller en bit däröver med tecken på en viss avmattning under den senare delen av året. Arbetslösheten sjönk, vilket gav en första räntehöjning från den amerikanska centralbankens sida. Kärninflationen ökade något under året och närmade sig FED:s mål.

Den europeiska centralbanken arbetade under 2015 mot ett allt tydligare deflationshot. Genom aggressiva kvantitativa åtgärder stimulerades ekonomin genom fallande räntor och svagare valuta. Kärninflationen stabiliserades på en låg nivå, men ECB aviserade att ytterligare åtgärder kan bli nödvändiga för att uppnå inflationsmålet.

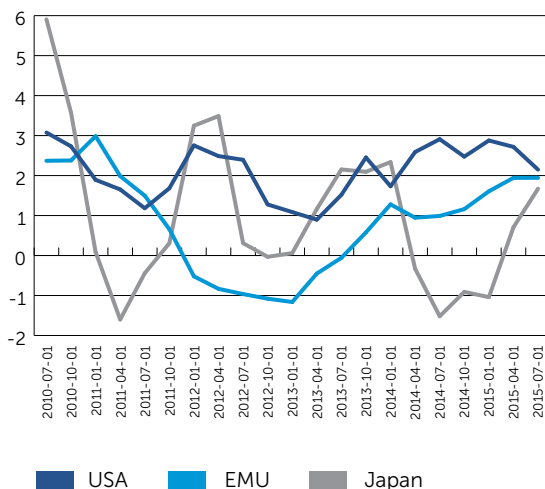
Den japanska centralbanken fortsatte under 2015 en aggressiv penningpolitik. Tillväxten hamnade kring en procent för 2015. I Japan ger demografiutvecklingen ett negativt bidrag till inflationen varför den potentiella tillväxten är obetydligt över noll. Kärninflationen har successivt stigit sedan 2012 då premiärminister Abe sjösatte

sitt program för deflationsbekämpning och var för 2015 nära en procent vilket är en avsevärd förbättring.

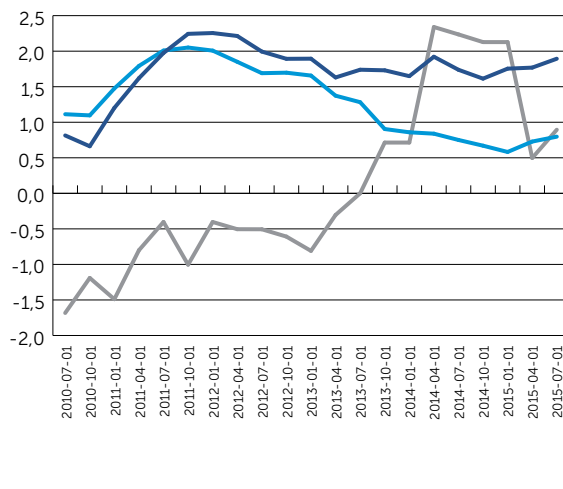
Den kinesiska tillväxten fortsatte under 2015 att pressas då omställningen från produktions- till konsumtionsledd tillväxt tydliggör obalanser i ekonomin. Politbyrån arbetar för att överbygga problemen men med stor sannolikhet överskattas tillväxtsiffrorna.

Det makroekonomiska skeendet under året avspeglades väl i de finansiella prisernas utveckling. Dollarns segertåg fortsatte vilket i mångt och mycket förklaras av den påtagligt divergerande penningpolitiken där USA stramar åt och övriga världen i stort stimulerar. Långräntorna har stabiliserats på tämligen låga nivåer då inflationen överlag, åtminstone tillfälligt, slutat falla. Aktiemarknaden steg under året men med en tämligen volatil utveckling under årets andra hälft. Bäst har det gått för de länder som sett sina valutor försvagas påtagligt, d v s EMU och Japan.

BNP årlig förändring 2010–2015

Kärninflation årlig förändring 2010–2015

ATTRAKTIV ARBETSPLATS

Första AP-fonden är en liten och kostnadseffektiv organisation. Fondens globala inriktning och stora kapital ställer höga krav på medarbetarna. Ofta krävs personer med spetskompetens inom respektive område.

Det är viktigt för fondens verksamhet att kunna attrahera, behålla och vidareutveckla rätt personer. Inte minst är det viktigt att sätta ihop arbetsteam med en blandning av utvalda kompetenser som kan komplettera varandra.

Fonden strävar efter att erbjuda goda utvecklingsmöjligheter för de anställda. I de årliga utvecklingssamtalen diskuterar medarbetarna sin arbetssituation, kompetensutvecklingsbehov och utvecklingsmöjligheter med sin närmaste chef. Medarbetare erbjuds löpande kompetensutveckling.

Flexibla arbetstider och arbete under eget ansvar underlättar för medarbetarna att kombinera arbete med familjeansvar.

Kompetensförsörjning

Första AP-fonden arbetar strukturerat med en modell för att säkerställa att organisationen har rätt kompetens och för att säkra nyckelfunktioner. I modellen ingår att kartlägga vilka kompetenser och resurser som finns på fonden idag och stötta medarbetarnas kompetensutveckling. Det görs tillsammans med fondens chefer och ska rusta fonden för att hantera omvärldsförändringar och pensionsavgångar på kort och lång sikt.

Personalomsättningen var 13 procent 2015, en ökning med 7 procentenheter jämfört med snittet de senaste fem åren. Antalet medarbetare var vid utgången av 2015 55 personer, en ökning med fyra personer sedan 2014.

Första AP-fonden arbetar aktivt för en jämnare könsfördelning och har det som tydlig ambition i nyrekryteringar. Andelen kvinnor ökade under 2015 från 31 procent till 34 procent.

Utvecklingsprogram för chefer

För att stärka fondens chefer i deras ledarskap har fonden de senaste åren genomfört ett ledarutvecklingsprogram där bland annat förväntningar och krav som ställs på ledarskapet inom fonden definierats. Målet är att deltagarna ska utvecklas som ledare och i sitt arbete att stödja medarbetarnas utveckling.

Ersättningar

Att erbjuda konkurrenskraftiga ersättningar är nödvändigt för att kunna attrahera rätt kompetens till fonden. I Fondstyrningsrapporten i denna årsredovisning och

på www.ap1.se redogörs för fondens ersättningsprinciper och hur ersättningarna beslutas. En redovisning av utbetalade ersättningar under 2015 finns i not 5. Rörliga ersättningar förekommer ej på Första AP-fonden sedan 2010.

Etiska riktlinjer

Första AP-fonden står för en hög etisk standard. Interna etiska riktlinjer finns för fondens anställda beträffande representation och gåvor, bisysslor och intressekonflikter, liksom riktlinjer för hantering av insiderinformation. Regler för medarbetarnas egna värdepappersaffärer bygger på Svenska Fondhandlarförningens rekommendationer.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Första AP-fonden avger härmed sin förvaltningsberättelse för 2015. Förvaltningsberättelsen tillsammans med räkenskaper och noter samt fondstyrningsrapporten har granskats av fondens revisorer. Granskningen omfattar sidorna 18 till 43.

Första AP-fondens resultat för 2015 uppgick till 11 340 mkr (36 424), vilket innebär en avkastning efter kostnader på 4,0 procent (14,6). Mätt över den senaste tioårsperioden uppgick avkastningen till 5,5 procent. Det motsvarar en real avkastning på 4,4 procent, vilket överträffar det långsiktiga målet om 4,0 procents real avkastning efter kostnader över rullande tioårsperioder.

Överföring till Pensionsmyndigheten

Under 2015 förde fonden över 4,9 mdkr (5,1) till pensions-systemet för att täcka underskottet i inbetalade avgifter i förhållande till utbetalade pensioner. Sedan 2009 har fonden betalat 29,9 mdkr till Pensionsmyndigheten för att täcka underskottet i pensionsutbetalningarna.

Investeringsverksamheten

Första AP-fondens styrelse har det fulla ansvaret för fondens verksamhet och svarar för fondens organisation och förvaltningen av fondens medel. Styrelsens arbete regleras i AP-fondslagen. Styrelsen har delegerat ett förvaltningsmandat till VD vilket sätter ramarna för kapitalförvaltningen. Mandatet är uttryckt i en risktolerans som har manifesterats i en övergripande tillgångsfördelning samt begränsningar för hur stora avvikelser från den-

na tillgångsfördelning som är tillåtna. Begränsningarna uttrycks både som exponeringslimiter och som begränsningar i prognostiserad tracking error. Läs mer i riskhante-ringsplanen för 2016 på www.ap1.se.

Tillgångsallokering och operationellt resultat

Första AP-fondens VD beslutar om förvaltningsinriktning och tillgångsallokering i form av en strategisk tillgångsfördelning. Den strategiska tillgångsfördelningen utgör utgångspunkt för fondens arbete med dynamisk allokering och operativ förvaltning. För 2015 uppgick resultatet för dessa verksamheter, jämfört med den strategiska portföljen, till 1,2 procent vilket motsvarar 3,6 mdkr.

Hållbart värdeskapande

Ambitionen att skapa långsiktigt hållbar värdeutveckling genomsyrar hela Första AP-fondens förvaltning. I detta ligger att, i enlighet med uppdraget från riksdagen, ta hänsyn till etik och miljö i investeringsbesluten. Det innefattar också att arbeta aktivt med ägarstyrning i de befintliga innehaven för att påverka bolagen till ett mer hållbart företagande. I samtliga tillgångsslag tas hållbarhet i beaktande i investeringsbesluten.

Resultat 2015 före kostnader i lokal valuta

	Resultatbidrag mdkr	Resultatbidrag %	Portföljavkastning %
Aktier	-0,6	-0,2	-1,1
Sverige	2,6	0,9	7,3
Utvecklade länder	-1,2	-0,4	-3,5
Utvecklingsländer	-2,0	-0,7	-7,7
Räntebärande värdepapper	-0,4	-0,2	-0,4
Fastigheter	6,4	2,2	23,6
Infrastruktur	0,1	0,0	5,9
Hedgefonder	-0,7	-0,3	-5,7
Riskkapitalfonder	1,8	0,6	13,3
High Yield	-0,4	-0,1	-4,7
Alternativa strategier	-1,3	-0,5	-9,1
Systematiska strategier	1,2	0,4	6,6
Särskilda investeringar	-0,2	-0,1	-7,4
Allokering, kassa, valuta	6,2	2,2	2,0
Total	11,8	4,1	4,1

Aktier

Första AP-fondens aktieportfölj värderades vid årsskiftet till 100 mdkr, fördelat på 42 procent i utländska utvecklade marknader, 23 procent i utvecklingsmarknader och 35 procent i Sverige. Svenska aktier och aktier på utländska utvecklade marknader förvaltas internt. Utvecklingsmarknader och småbolag förvaltas av externa förvaltare. Förutom i aktieportföljen äger fonden noterade aktier under övriga tillgångar inom delportföljen systematiska strategier för 15,2 mdkr.

Aktieportföljens avkastning för 2015 uppgick till -1,1 procent, motsvarande -0,6 mdkr.

Räntebärande värdepapper

Första AP-fondens ränteportfölj värderades vid årsskiftet till 87,7 mdkr, där huvudparten är placerat i utländska värdepapper.

Förutom i ränteportföljen har fonden räntebärande värdepapper, via fondinnehav, som redovisas under övriga tillgångar inom delportföljen Alternativa strategier, motsvarande 6,8 mdkr.

Avkastningen på fondens ränteportfölj uppgick 2015 till -0,4 procent, motsvarande -0,4 mdkr.

Valuta

Första AP-fonden äger tillgångar denominerade i olika valutor. Valuta behandlas som en separat tillgång som hanteras enligt speciella valutastrategier. Alla utländska tillgångars värde och avkastning omräknas till svenska kronor. Merparten av fondens utländska tillgångar skyddas, avseende kursförändringar, med hjälp av valutahedgar.

Avkastningen på fondens valutapositioner uppgick 2015 till 2,0 procent, motsvarande 6,2 mdkr.

Första AP-fondens koldioxidavtryck

Mätningar av fondens koldioxidavtryck visar att Första AP-fondens samtliga portföljer har väsentligt lägre koldioxidavtryck än jämförelseportföljerna oavsett vilket mått som används. För den totala noterade aktieportföljen är fondens avtryck mellan 46 och 54 procent lägre än jämförelseportföljernas avtryck.

Koldioxidavtryck för en aktieportfölj beskriver hur stora utsläpp av växthusgaser som portföljbolagen släpper ut, i förhållande till Första AP-fondens ägarandel. Första, Andra, Tredje, Fjärde, Sjätte och Sjunde AP-fonderna kom under 2015 överens om en gemensam standard för redovisning av fondernas koldioxidavtryck (se www.apfonderna.se).

AP-fondernas koldioxidavtryck beräknas för innehav den 31 december 2015 med hjälp av senast tillgängliga koldioxiddata för direkta utsläpp (Scope 1) och indirekta utsläpp från energi (Scope 2).

Koldioxidavtrycken redovisas med följande tre indikatorer:

1. Absolut koldioxidavtryck för den noterade aktieportföljen motsvarande ägd andel av bolagens sammanlagda utsläpp (tCO₂e).
2. Koldioxidintensitet, där absolut koldioxidavtryck relateras till ägarandel av bolagens marknadsvärde (tCO₂e/mkr).
3. Koldioxidintensitet, där absolut koldioxidavtryck relateras till ägarandel av bolagens omsättning (tCO₂e/mkr).

I tabellen nedan redovisas Första AP-fondens koldioxidavtryck enligt ovanstående mått för den noterade delen av aktieportföljen. Den portföljen utgör 39 procent av fondens totala portfölj. För 2015 är 69 procent av koldioxidavtrycket i den totala portföljen baserat på rapporterade utsläpp, 8 procent är kalibrerade data och resterande 23 procent baserat på estimerade uppgifter. En sammanfattning av beräkningarna publiceras på www.ap1.se. Beräkningarna är gjorda av Trucost.

	Absolut koldioxidavtryck (tCO ₂ e)		Koldioxidintensitet relativt marknadsvärde (tCO ₂ e/mkr)		Koldioxidintensitet relativt omsättning (tCO ₂ e/mkr)	
	Absolut	Relativt*	Absolut	Relativt*	Absolut	Relativt*
Sverige	82 039	-89%	2,4	-89%	4,3	-84%
Utvecklade marknader	582 900	-50%	9,5	-50%	16,8	-42%
Utvecklingsmarknader	423 617	-32%	33,9	-32%	46,9	-21%
Totalt	1 088 556	-54%	10,1	-54%	21,2	-46%

* Kolumnerna "Relativt" visar hur stort portföljernas koldioxidavtryck är i relation till jämförelseportföljernas avtryck. Negativa tal innebär att fondens portfölj har så mycket lägre avtryck än jämförelseportföljernas avtryck.

Fastigheter

Första AP-fondens fastighetsinnehav värderades vid årsskiftet till 32,2 mdkr, motsvarande 11,1 procent av fondkapitalet. Fondens fastighetsinvesteringar är främst fokuserade på löpande avkastning från hyresbetalningar, och till mindre del på förväntad värdestegring som huvudsaklig avkastningskomponent. Portföljens värde ökade genom en positiv värdeutveckling i befintligt bestånd och genom nya investeringar exempelvis i Aros fastigheter och Secore fastigheter. Avkastningen för fastighetsportföljen uppgick 2015 till 23,6 procent, motsvarande 6,4 mdkr.

Hedgefonder

Första AP-fondens hedgefondsportfölj värderades vid årsskiftet till 14,0 mdkr, motsvarande 4,8 procent av fondkapitalet. Investeringarna i hedgefonder har till syfte att ge en god avkastning över tid samtidigt som de ska dämpa effekterna av kraftiga kursrörelser i den övriga portföljen.

Avkastningen för hedgefondsportföljen uppgick 2015 till -5,7 procent, motsvarande -0,7 mdkr.

Riskkapitalfonder

Första AP-fondens investeringar i riskkapitalfonder uppgick vid årsskiftet till 14,6 mdkr, motsvarande 5,0 procent av fondkapitalet. Fonden investerar globalt i riskkapitalfonder genom externa förvaltare. Avkastningen i denna tillgångsklass förväntas över tid vara högre än för noterade aktier.

Under 2015 har värdet på fondens investeringar i riskkapitalfonder vid några tillfällen marginellt överstigit gränsen på 5,0 procent. Detta har berott på nedgångar på marknaderna för noterade aktier. Styrelsen har beslutat om en åtgärdsplan vilket bland annat innebär att inga ytterligare åtaganden i riskkapital görs så länge andelen riskkapital överstiger 5,0 procent. Avkastningen för riskkapitalportföljen uppgick 2015 till 13,3 procent, motsvarande 1,8 mdkr.

Infrastruktur

Fondens investeringar i infrastruktur uppgår till 8,5 mdkr, motsvarande 2,9 procent av fondkapitalet. Fonden gjorde under 2015 en första direktinvestering i infrastruktur genom att förvärva eldistributionsbolaget Ellevio från Fortum. Investeringen gjordes i ett konsortium tillsammans med Folksam, Tredje AP-fonden och den kanadensiska pensionsfonden Omers infrastrukturbolag Borealis.

High Yield

Första AP-fondens investeringar i High Yield uppgår till 8,5 mdkr, vilket motsvarar 2,9 procent av fondkapitalet. Inom High Yield återfinns fondens investeringar i räntebärande värdepapper med hög kreditrisk.

Alternativa strategier

Första AP-fondens portfölj för alternativa strategier uppgick vid årsskiftet till 12,7 mdkr, motsvarande 4,4 procent av fondkapitalet. I alternativa strategier ingår en riskparitetsportfölj med syfte att begränsa makroekonomiska risker utan att avstå avkastningsmöjligheter och en portfölj bestående av alternativa beta-strategier med syfte att erhålla riskpremier på ett systematiskt sätt.

Systematiska strategier

Första AP-fondens portfölj för systematiska strategier uppgick vid årsskiftet till 15,2 mdkr, motsvarande 5,2 procent av fondkapitalet. I systematiska strategier ingår investeringar i aktier med låg volatilitet i utvecklade länder.

Särskilda investeringar

Första AP-fondens portfölj för särskilda investeringar uppgick vid årsskiftet till 3,1 mdkr, motsvarande 1,1 procent av fondkapitalet. I särskilda investeringar ingår fondens investeringar inom nya investeringsområden, till exempel jordbruksmark och fastighetsinvesteringar på nya marknader.

Fondkapitalets utveckling, mkr

	2015	2014
Ingående fondkapital	283 811	252 507
Resultat före kostnader	11 835	36 880
Fondens kostnader	-493	-456
Nettobetalingar till/från Pensionsmyndigheten	-4 768	-4 896
Administrationsbidrag till Pensionsmyndigheten m.fl.	-176	-224
Utgående fondkapital	290 207	283 811

Fondkapitalutveckling 2006–2015, mdkr

Kostnader och kostnadsandel

	2015		2014	
	Kostnad, mkr	Kostnadsnivå, %	Kostnad, mkr	Kostnadsnivå, %
Personalkostnader	116	0,04	120	0,05
Övriga administrationskostnader	69	0,02	57	0,02
Rörelsens kostnad	185	0,06	177	0,07
Provisionskostnader	308	0,11	279	0,10
Totala kostnader	493	0,17	456	0,17

Valutaresultat 2015

	Avkastning, %	Avkastning, mdkr
Omräkning till svenska kronor	2,3	6,21
Valutasäkring	-1,0	-2,82
Valutaexponering		
Utvecklade länder	1,7	4,67
Utvecklingsländer	-0,4	-1,27
Totalt valutaexponering	1,3	3,40

Portföljsammansättning

Tillgångsslag	Portföljvärde mkr, 2015-12-31			Portföljvärde mkr, 2014-12-31		
	Andel, %	Exponering, %	Andel, %	Exponering, %	Andel, %	Exponering, %
Aktier	95 632,2	32,9	34,7	104 477,3	36,8	39,4
Sverige	35 219,6	12,1	12,3	32 390,6	11,4	11,6
Utvecklade länder	37 963,8	13,1	14,4	43 434,2	15,3	17,7
Utvecklingsländer	22 448,8	7,7	8,0	28 652,4	10,1	10,1
Räntebärande värdepapper	80 985,9	27,9	27,9	71 040,1	25,0	25,0
Nominella stat	26 928,9	9,3		18 155,3	6,4	
Nominella krediter	37 770,6	13,0		33 867,2	11,9	
Realräntor	16 286,4	5,6		19 017,6	6,7	
Kassa	4 677,1	1,6	-0,1	4 299,9	1,5	-1,1
Totalt noterade placeringar	181 295,2	62,5	62,5	179 817,3	63,3	63,4
Fastigheter	32 241,8	11,1	11,1	24 987,8	8,8	8,8
Infrastruktur	8 466,3	2,9	2,9	-	-	-
Hedgefonder	14 023,2	4,8	4,8	15 811,5	5,6	5,6
Riskkapitalfonder	14 608,0	5,0	5,0	12 516,2	4,4	4,4
High Yield	8 536,3	2,9	2,9	7 033,2	2,5	2,5
Alternativa strategier	12 690,9	4,4	4,4	13 378,3	4,7	4,7
Systematiska strategier	15 209,0	5,2	5,2	26 114,6	9,2	9,2
Särskilda investeringar	3 136,2	1,1	1,1	4 152,0	1,5	1,5
Totalt portföljen	290 207,0	100,0	100,1	283 811,0	100,0	101,1
Valutaexponering	90 817		31,3	99 681,0		35,1

Valutaexponering, 2015-12-31

Mkr	USD	GBP	EUR	JPY	Övriga	Summa
Aktier och andelar	86 934	8 176	18 537	1 238	22 674	137 559
Räntebärande värdepapper	29 657	6 446	15 227	0	285	51 615
Övriga tillgångar	5 581	-64	465	78	45	6 105
Derivat	-55 771	-16 878	-24 667	5 520	-12 666	-104 462
Valutaexponering 2015-12-31	66 401	-2 320	9 562	6 836	10 338	90 817
Valutaexponering 2014-12-31	69 973	6 251	8 069	-582	15 970	99 681
Valutaexponering 2013-12-31	47 146	3 281	8 899	-1 817	16 267	73 776

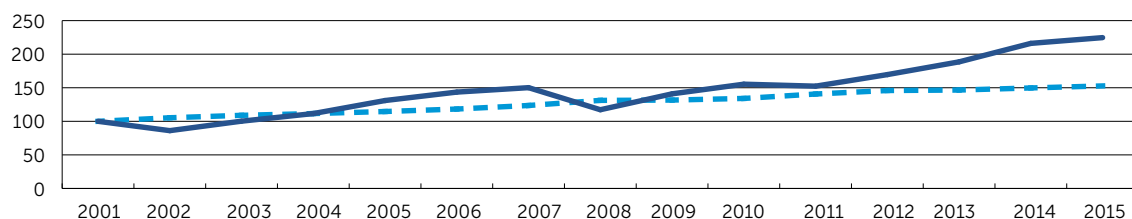
TIOÅRSÖVERSIKT

	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Resultat och inflöden, mdkr										
Fondkapital 31 december	290,2	283,8	252,5	233,7	213,3	218,8	202,3	171,6	218,8	207,1
Nettoflöden från pensionssystemet	-4,9	-5,1	-6,9	-3,8	-1,2	-4,0	-3,9	0,9	2,0	1,7
Årets resultat	11,3	36,4	25,7	24,2	-4,2	20,5	34,6	-48,0	9,7	18,2
Avkastning, kostnader och risk %										
Avkastning före kostnader	4,1	14,8	11,3	11,4	-1,7	10,3	20,4	-21,7	4,8	9,8
Rörelsekostnader, % av förvaltad kapital i årstakt	0,06	0,07	0,07	0,08	0,07	0,08	0,10	0,09	0,08	0,08
Provisionskostnader, % av förvaltad kapital i årstakt	0,11	0,10	0,07	0,06	0,05	0,05	0,06	0,07	0,07	0,07
Avkastning efter kostnader	4,0	14,6	11,2	11,3	-1,9	10,2	20,2	-21,9	4,6	9,6
Resultat och kostnader totalportföljen, mdkr										
Resultat före kostnader	11,8	36,9	26,0	24,5	-4,0	20,8	34,9	-47,7	9,8	18,4
Rörelsens kostnader, mdkr	-0,5	-0,5	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Exponering, %										
Aktier										
Sverige	12,3	11,6	12,0	11,4	12,6	15,7	13,8	11,2		
Utvecklade länder	14,4	27,1	27,5	25,0	25,3					
Utvecklingsländer	8,0	10,1	9,7	11,0	11,4					
Räntebärande värdepapper										
– varav räntebärande inom övriga tillgångar	2,3	3,3	1,5							
Kassa	-0,1	-1,1	-0,7							
Fastigheter	11,1	8,8	8,8	7,7	5,6	5,0	3,4	4,0	2,3	2,5
Infrastruktur	2,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hedgefonder	4,8	5,9	4,9	4,3	0,2	0,3	-	-	-	-
Riskkapitalfonder	5,0	4,4	3,3	3,2	2,8	2,0	1,7	1,4	0,7	-
High Yield	2,9									
Alternativa strategier	4,4									
Systematiska strategier	5,2	5,6	4,8	0,7	0,6	0,7				
Särskilda investeringar	1,1									
Valuta	31,3	35,1	29,2	27,4	21,3	24,0	21,6	22,2	18,2	16,0
Risk										
Risk ¹	8,1	5,4	5,0	5,9	8,9	7,4	9,7	16,6	7,7	6,8
Sharpekvot	0,5	2,6	2,1	1,9	neg.	1,1	2,0	neg.	0,1	1,0
Extern förvaltning, %										
Andel av totalportföljen per 31 december ²	31,0	34,6	37,1	39,3	41,4	43,7	42,4	39,7	36,0	34,2

1) Standardavvikelse i årstakt, nominell avkastning före kostnader

2) Enligt gemensamt beslut redovisar AP-fonderna hel eller delägda fastighetsbolag som internförvaltad

Första AP-fondens avkastning jämfört med inkomstindex 2001–2015

■ Inkomstindex (2001 = 100)

■ Avkastning AP1 (2001 = 100)

RÄKENSKAPER OCH NOTER

RESULTATRÄKNING

Mkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
Rörelsens intäkter			
Räntenetto	1	1 371	2 626
Erhållna utdelningar		5 388	3 999
Nettoresultat, noterade aktier och andelar	2	-1 481	8 549
Nettoresultat, onoterade aktier och andelar	3	4 391	6 046
Nettoresultat räntebärande tillgångar		-1 349	3 888
Nettoresultat, derivatinstrument		-144	-2 310
Nettoresultat, valutakursförändringar		3 657	14 082
Provisionskostnader	4	-308	-279
Summa rörelsens intäkter		11 525	36 601
Rörelsens kostnader			
Personalkostnader	5	-116	-120
Övriga förvaltningskostnader	6	-69	-57
Summa rörelsens kostnader		-185	-177
Resultat		11 340	36 424

BALANSRÄKNING

Mkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
Tillgångar			
Aktier och andelar, noterade	7	123 667	132 907
Aktier och andelar, onoterade	8	67 788	60 617
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	9	90 103	90 567
Derivat	10	2 275	622
Kassa och bankmedel		6 420	2 112
Övriga tillgångar	11	1 380	162
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	915	866
Summa tillgångar		292 548	287 853
Skulder			
Derivat	10	730	3 908
Övriga skulder	13	1 566	89
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	14	45	45
Summa skulder		2 341	4 042
Fondkapital			
	15		
Ingående fondkapital		283 811	252 507
Nettobetalingar mot pensionssystemet		-4 944	-5 120
Årets resultat		11 340	36 424
Summa Fondkapital		290 207	283 811
Summa Fondkapital och skulder		292 548	287 853
Poster inom linjen	16	32 103	20 142

NOTER

Första AP-fonden, organisationsnummer 802005-7538, är en av buffertfonderna inom det svenska pensionssystemet med säte i Stockholm. Årsredovisning för räkenskapsåret 2015 har godkänts av styrelsen den 17 februari 2016. Resultaträkning och balansräkning skall fastställas av regeringen.

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGS-PRINCIPER

Enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder ska årsredovisningen upprättas med tillämpning av god redovisningssed, varvid de tillgångar som fondmedlen placerats i ska upptas till marknadsvärdet. Med denna utgångspunkt har Första till Fjärde AP-fonderna utarbetat gemensamma redovisnings- och värderingsprinciper vilka har tillämpats och sammanfattas nedan.

Fondernas redovisnings- och värderingsprinciper anpassas successivt till den internationella redovisningsstandarderna, IFRS. Eftersom IFRS är under omfattande omarbetsning, har anpassningen hittills inriktats mot informationskrav enligt IFRS 7 och IFRS 13. En fullständig anpassning till IFRS skulle inte väsentligt påverka redovisat resultat och kapital. AP-fonderna uppfyller kraven för att definieras som investmentföretag enligt IFRS 10. Mot nu gällande IFRS är enda större skillnaden att kassaflödesanalys ej upprättas. Redovisnings- och värderingsprinciper är oförändrade jämfört med föregående år.

Affärsdagsredovisning

Transaktioner i värdepapper och derivatinstrument på penning- och obligationsmarknaden, aktiemarknaden och valutamarknaden redovisas i balansräkningen per affärsdagen, det vill säga vid den tidpunkt då de väsentliga rättigheterna och därmed riskerna övergår mellan parterna. Fordran på eller skulden till motparten mellan affärsdag och likviddag redovisas under övriga tillgångar respektive övriga skulder. Övriga transaktioner, framför allt transaktioner avseende onoterade aktier, redovisas i balansräkningen per likviddagen, vilket överensstämmer med marknadspraxis.

Nettoredovisning

Finansiella tillgångar och skulder nettoredovisas i balansräkningen när det finns legal rättighet att nettoredovisa transaktioner och när det finns avsikt att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt.

Omräkning av utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till svenska kronor med den valutakurs som gäller på transaktionsdagen. På balansdagen räknas tillgångar och skulder i utländsk valuta om till svenska kronor till balansdagens valutakurser.

Värdeförändringar på tillgångar och skulder i utländsk valuta uppdelas i en del som är hänförlig till värdeförändringen av tillgången eller skulden i lokal valuta och en del som är orsakad av valutakursförändringen. Valutakursresultat som uppstår vid förändring av valutakurs redovisas i resultaträkningen på raden Nettoresultat, valutakursförändringar.

Aktier i dotterbolag/intressebolag

Enligt lagen om allmänna pensionsfonder upptas aktier i dotterbolag/intressebolag till verkligt värde. Verkligt värde bestäms enligt samma metoder som tillämpas för onoterade aktier och andelar. Krav på att upprätta koncernredovisning föreligger inte.

Värdering av finansiella instrument

Fondens samtliga placeringar värderas till verkligt värde varvid såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. I raderna Nettoresultat per tillgångsslag ingår således såväl realiserade som orealiserade resultat. Nedan beskrivs hur verkligt värde fastställs för fondens olika placeringar.

Noterade aktier och andelar

För aktier och andelar som är upptagna till handel vid en reglerad marknad eller handelsplattform, bestäms verkligt värde utifrån balansdagens officiella marknadsnotering enligt fondens valda indexleverantör (MSCI, SIX, Russel), oftast genomsnittskurs. Innehav som inte ingår i index värderas till noterade priser observerbara i en aktiv marknad. Erlagda courtagekostnader resultatförs under nettoresultat noterade aktier.

Onoterade aktier och andelar

För aktier och andelar som inte är upptagna till handel vid en reglerad marknad eller handelsplattform, bestäms verkligt värde baserat på värdering erhållen från motparten eller annan extern part. Värderingen uppdateras då ny värdering erhållits och justeras för eventuella kassaflöden fram till bokslutstillfället. I de fall fonden på goda grunder bedömer att värderingen är felaktig sker en justering av erhållen värdering.

Värderingen avseende onoterade andelar följer IPEVs (International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines) principer eller likvärdiga värderingsprinciper och ska i första hand vara baserat på transaktioner med tredje part, men även andra värderingsmetoder kan användas.

Värdering avseende onoterade fastighetsaktier baseras på en värdering enligt substansvärdeметoden i den mån aktien inte varit föremål för transaktioner på en andrahandsmarknad. En metodutveckling för värdering av innehav i onoterade fastighetsbolag skedde 2013 i syfte att säkerställa värdering till verkligt värde. Från och med 2013 värderas uppskjutna skatteskulder till ett värde som används vid fastighetstransaktioner vilket skiljer sig mot den värdering som sker i redovisningen hos fastighetsbolagen. Den ändrade metoden för att beräkna verkligt värde har påverkat 2013 års resultat, se vidare not Nettoresultat Onoterade aktier och andelar.

Obligationer och andra räntebärande tillgångar

För obligationer och andra räntebärande tillgångar bestäms verkligt värde utifrån balansdagens officiella marknadsnotering (oftast köpkurs) enligt fondens valda indexleverantör (Barclays, SEB). Innehav som inte ingår i index värderas till noterade priser observerbara i en aktiv marknad. I de fall instrumenten inte handlas på en aktiv marknad och tillförlitliga marknadspriser inte finns att tillgå värderas instrumentet med hjälp av allmänt vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras till relevant värderingskurva.

Som ränteintäkt redovisas ränta beräknad enligt effektivräntemetoden baserat på upplupet anskaffningsvärde. Det upplupna anskaffningsvärdet är det diskonterade nuvärdet av framtida betalningar, där diskonteringsräntan utgörs av den effektiva räntan vid anskaffningstidpunkten. Detta innebär att förvärvade över- och undervärden periodiseras under återstående löptid eller till nästa räntjusteringstillfälle och ingår i redovisad ränteintäkt.

Derivatinstrument

För derivatinstrument bestäms verkligt värde baserat på noteringar vid årets slut. I de fall instrumenten inte handlas på en aktiv marknad och tillförlitliga marknadspriser inte finns att tillgå, värderas instrumentet med hjälp av allmänt vedertagna värderingsmodeller där indata utgörs av observerbara marknadsdata.

Derivatkontrakt med positivt verkligt värde per balansdagen redovisas som tillgångar medan kontrakt med negativt verkligt värde redovisas som skulder. Skillnaden mellan terminskurs och avistakurs för valutaterminer periodiseras linjärt över terminskontraktets löptid och redovisas som ränta.

Återköpstransaktioner

Vid äkta återköpstransaktion, så kallad repa, redovisas såld tillgång fortsatt i balansräkningen och erhållen likvid redovisas som skuld. Det sålda värdepappret redovisas som ställd pant inom linjen i balansräkningen. Skillnaden mellan likvid i avistaledet och terminsledet periodiseras över löptiden och redovisas som ränta.

Värdepapperslån

Utlånade värdepapper redovisas i balansräkningen till verkligt värde medan erhållen ersättning för utlåningen redovisas som ränteintäkt i resultaträkningen. Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper kan bestå av värdepapper och/eller kontanter. I de fall Första AP-fonden har rätt att förfoga över erhållen kontantsäkerhet redovisas denna i balansräkningen som en tillgång och en motsvarande skuld. I övriga fall redovisas den erhållna säkerheten inte i balansräkningen utan anges separat under rubriken "Ställda panter, ansvarsförbindelser och åtaganden". Under denna rubrik redovisas även värdet av utlånade värdepapper, samt säkerheter för dessa.

Poster som redovisas direkt mot fondkapitalet

In- och utbetalningar som har skett mot pensions-systemet redovisas direkt mot fondkapitalet.

Provisionskostnader

Provisionskostnader redovisas i resultaträkningen som en avdragspost under rörelsens intäkter. De utgörs av direkta transaktionskostnader såsom depåbanksarvoden och fasta arvoden till externa förvaltare samt fasta avgifter för noterade fonder. Prestationsbaserade arvoden, som utgår när förvaltare uppnår en avkastning utöver överenskommen nivå där vinstdelning tillämpas, redovisas som avgående post under nettoresultat för aktuellt tillgångsslag i resultaträkningen.

Förvaltararvoden för onoterade aktier och andelar, för vilka återbetalning medges före vinstdelning och där återbetalning bedöms som sannolik, redovisas som anskaffningskostnad och kommer därmed ingå i det realiserade resultatet. I övriga fall redovisas de som provisionskostnader

Rörelsens kostnader

Samtliga förvaltningskostnader, exklusive courtage, arvoden till externa förvaltare och depåbanksarvoden, redovisas under rörelsens kostnader. Investeringar i inventarier samt egenutvecklad och förvärvad programvara kostnadsförs i normalfallet löpande.

Skatter

Första AP-fonden är befriad från all inkomstskatt vid placeringar i Sverige.

Skatt på utdelningar och kupongskatter som påföres i vissa länder nettoredovisas i resultaträkningen under respektive intäktslag.

Fonden är från och med 2012 registrerad till mervärdesskatt och därmed skatteskyldig till mervärdesskatt för förvärv från utlandet. Fonden har inte rätt att återfå betald mervärdesskatt. Kostnadsförd mervärdesskatt inkluderas i respektive kostnadspost.

NOT 1 Räntenetto

Mkr	2015	2014
Ränteintäkter		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 986	2 364
Derivat	140	431
Övriga ränteintäkter	36	13
Summa ränteintäkter	2 162	2 808
Räntekostnader		
Derivat	-788	-182
Övriga räntekostnader	-3	0
Summa räntekostnader	-791	-182
Summa räntenetto	1 371	2 626

NOT 2 Nettoresultat, noterade aktier och andelar

Mkr	2015	2014
Nettoresultat	-1 407	8 598
Avgår courtage	-74	-49
Nettoresultat, noterade aktier och andelar	-1 481	8 549

NOT 3 Nettoresultat, onoterade aktier och andelar

Mkr	2015	2014
Realisationsresultat	1 899	69
Orealiserade värdeändringar	2 492	5 977
Nettoresultat, onoterade aktier och andelar	4 391	6 046

NOT 4 Provisionskostnader

Mkr	2015	2014
Externa förvaltningsarvoden, noterade tillgångar	-171	-153
Externa förvaltningsarvoden, onoterade tillgångar	-118	-109
Övriga provisionskostnader, inklusive depåbankskostnader	-19	-17
Provisionskostnader	-308	-279

I provisionskostnader ingår inte prestationsbaserade kostnader. Dessa har under året uppgått till 34 mkr (34 mkr) och reducerar nettoresultatet för den tillgång som förvaltats.

Externa förvaltararvoden för onoterade tillgångar redovisas som provisionskostnad i den mån avtalen ej medger återbetalning före vinstdelning i samband med framtida vinstgivande avyttringar. Under året har 71 mkr (84 mkr) redovisats som en del av tillgångens anskaffningsvärde. Totalt uppgår förvaltararvoden för onoterade tillgångar till 189 mkr (193 mkr).

NOT 5 Personal

Antal anställda	2015			2014		
	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor
Medelantal anställda	53	35	18	51	36	15
Antal anställda vid årets utgång ¹	55	36	19	51	35	16
Antal personer i ledningsgruppen 2015-12-31	5	4	1	5	4	1

1) Vid utgången av 2015 var en person projektanställd.

Personalkostnader 2015, tkr	Löner och arvoden	Pensionskostnader	Varav löneväxling	Sociala kostnader ¹	Summa
Styrelsens ordförande	113			36	149
Övriga styrelseledamöter (8 pers)	510			160	670
VD	2 849	2 436	1 260	1 486	6 771
Ledningsgrupp exklusive VD					
Chef Kapitalförvaltning	2 724	437		1 064	4 225
Chef Ägarstyrning och kommunikation	1 785	669	13	647	3 101
Chef Affärsstöd	1 557	488		607	2 652
Chef HR	1 436	581		560	2 577
Övriga anställda ²	51 704	19 727	3 547	20 948	92 379
Summa	62 678	24 338	4 820	25 508	112 524
Övriga personalkostnader					3 902
Summa personalkostnader					116 426

Personalkostnader 2014, tkr	Löner och arvoden	Pensionskostnader	Varav löneväxling	Sociala kostnader ¹	Summa
Styrelsens ordförande	113			36	149
Övriga styrelseledamöter (8 pers)	511			161	672
VD	2 731	2 369	1 260	1 434	6 534
Ledningsgrupp exklusive VD					
Chef Kapitalförvaltning	2 694	437		952	4 083
Chef Ägarstyrning och kommunikation	1 614	664	13	668	2 946
Chef Affärsstöd	1 786	1 216	21	857	3 859
Chef HR	1 391	544		570	2 505
Övriga anställda ²	56 230	19 572	3 383	21 854	97 656
Summa	67 070	24 802	4 677	26 532	118 404
Övriga personalkostnader					1 936
Summa personalkostnader					120 340

1) I sociala kostnader inkluderas även kostnad för löneskatt.

2) Inklusive kostnad för ersättning för utbetald och reserverad lön i samband med avveckling av personal

Första AP-fondens policy för ersättningar till ledande befattningshavare bygger på regeringens riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare och övriga anställda. Inga avvikelser från policyn eller riktlinjerna finns under 2015.

Löner och övriga förmåner

Styrelsearvoden fastställs av regeringen. I fondstyrningsrapporten redogörs för arvode och närvaro per styrelseledamot. Styrelsen fastställer anställningsvillkoren för VD, efter beredning i ersättningsutskottet. Anställningsvillkoren för fondens ledande befattningshavare beslutas av vd efter beredning i ersättningsutskottet. Samtliga anställda har individuella anställningsavtal. Sedan 1 januari 2010 har Första AP-fonden inga rörliga ersättningar. Uppsägningstid, vid uppsägning från arbetsgivarens sida är för VD 18 månader. För ledningsgrupp och övriga anställda är den mellan 3 och 6 månader. Vissa avtal som ingåtts innan april 2009 innehåller avvikelser. Av kostnads skull omförhandlas inte dessa avtal.

Vid uppsägning från fondens sida kan avgångsvederlag utgå upp till högst 18 månadslöner. Avgångsvederlaget ska utgöras av enbart den fasta månadslönen utan tillägg för förmåner. Såväl uppsägningsslön som

avgångsvederlag ska avräknas mot ersättning från ny anställning eller inkomst av näringsverksamhet under utbetalningsperioden. Avgångsvederlag utbetalas aldrig längre än till 65 års ålder. Den 1 februari 2015 tillträdde den nya chefen för Affärsstöd.

Pensioner och liknande förmåner

I VD:s anställningsavtal förbinder sig fonden att betala 30 procent i pensionspremie. För den del av lönen som ger allmän pensionsrätt reduceras pensionspremien till 11,5 procent.

Första AP-fonden har från och med den 1 februari 2013 övergått till premiebestämd pensionsplan, BTP1, för personal som nyanställs. Pensionsavtalet är tecknat och överenskommet mellan parterna. Det innebär att fonden har två planer för tjänstepension, BTP1 som är premiebestämd samt BTP2 som är förmånsbestämd.

All personal har möjlighet att löneväxla, bruttolön mot pensionspremie. Premieinbetalningen uppräknas då med fem procent vilket motsvarar skillnaden mellan löneskatt och sociala avgifter. Premieväxlingen är därför kostnadsneutral för fonden. Övriga förmåner är beskattningsbara och uppgår till mindre värden.

NOT 6 Övriga förvaltningskostnader

Tkr	2015	2014
Lokalkostnader	-11 440	-10 448
Köpta tjänster	-21 851	-16 382
Informations- och datakostnader	-29 633	-24 298
Övriga administrativa kostnader	-6 439	-5 613
Övriga förvaltningskostnader	-69 363	-56 741
I beloppet för köpta tjänster ingår ersättning till revisionsbyråer enligt nedanstående fördelning:		
Ernst & Young:		
Revisionsuppdrag		-929
Revisionsverksamhet utanför revisionsuppdraget		-23
Övriga uppdrag ¹		-1 704
		-2 656
PWC		
Revisionsuppdrag	-638	-

1) Rådgivning bolagsstruktur, fastighets- och riskkapitalinvesteringar samt skatterådgivning riskkapitalinvesteringar.

NOT 7 Noterade aktier och andelar

Marknadsvärde, mkr	2015-12-31	2014-12-31
Svenska aktier	34 660	30 158
Utländska aktier	80 090	87 970
Andelar i svenska fonder	-	-
Andelar i utländska fonder	8 917	14 779
Totalt marknadsvärde	123 667	132 907

Per 2015.12.31 hade Första AP-fonden utlånat aktier till ett värde av 1,5 mdkr (1,1 mdkr). Som säkerhet har statsobligationer till ett värde av 1,6 mdkr mottagits. Den utlånade positionen och säkerheten marknadsvärderas dagligen. Säkerheten skall uppgå till minst 102 procent.

Fem största svenska aktieinnehaven	Antal	Verkligt värde, mkr
Hennes & Mauritz B	12 317 888	3 721
Volvo B	40 618 397	3 213
Nordea Bank	30 903 513	2 883
Hexagon B	6 894 515	2 170
Swedbank	10 572 915	1 978
Totalt		13 966

Fem största utländska aktieinnehaven	Antal	Verkligt värde, mkr
Pershing Square Holdings	8 000 000	1 366
Ross Stores	1 801 594	817
Lilly (Eli) & Company	1 118 625	795
Alphabet C	122 537	784
CVS Health	949 325	782
Totalt		4 544

En fullständig förteckning över samtliga noterade innehav vid halvårs- och helårsskiftet finns på Första AP-fondens webbplats ap1.se

NOT 8 Onoterade aktier och andelar

Verkligt värde, mkr	2015-12-31	2014-12-31
Svenska onoterade aktier och andelar: dotter- och intressebolag	18 068	14 912
Utländska onoterade aktier och andelar: dotter- och intressebolag	3 876	655
Övriga onoterade aktier och andelar	45 844	45 050
Totalt	67 788	60 617

Intresse- och dotterbolag	Säte	Org.nr	Antal	Ägarandel %	Resultat	Eget kapital	Verkligt värde, mkr
Svenska Aktier och Andelar, intresse- och dotterbolag							
Vasakronan Holding AB	Stockholm	556650-4196	1 000 000	25	1 797*	23 094*	8 982
Cityhold AB**	Stockholm	556845-8631	2 830 342	50	601*	4 205*	63
Ellevio AB	Stockholm	559005-2444	6 250	12,5	-	-	840
Secore Fastigheter AB	Stockholm	559018-9451	25 000	50	-	-	29
Willhem AB	Göteborg	556797-1295	100 000	100	317*	5 833*	8 154
Totalt							18 068
Utländska Aktier och Andelar, intresse- och dotterbolag							
First Australian Farmland Pty Ltd	Australien	155 718 013		100	-7*	218*	189
Chapone S.å.r.l	Luxemburg	B 200297		100	-	-	3 239
ASE Holdings S.å.r.l	Luxemburg	B 169327		38	313***	1 190***	448
Totalt							3 876

*) Avser siffror offentliggjorda 2014-12-31

**) Bolaget är under avveckling. Tillgångarna överförs till nybildade bolaget Chapone S.å.r.l

***) Avser 2014-12-31 omräknat till valutakurs 2015-12-31

Fem största innehav onoterade aktier och andelar	Säte	Andel %	Anskaffningsvärde, mkr
Bridgewater Tailored All Weather Fund L.P.	Caymanöarna	100	9 630
LGT, First Hedge Fund Investments L.P.	Guernsey	100	7 256
Hamilton Lane, Private Equity	USA	99	5 587
Triangular Fund L.P.	Caymanöarna	100	2 815
WP North America, Private Equity	USA	99	2 220

En fullständig förteckning över samtliga onoterade aktier och andelar finns på Första AP-fondens webbplats ap1.se

NOT 9 Obligationer och andra räntebärande tillgångar

Verkligt värde, mkr	2015-12-31	2014-12-31
Fördelning på emittenttyp		
Svenska staten	4 991	7 347
Svenska kommuner	2 008	1 131
Svenska bostadsinstitut	7 711	7 604
Övriga svenska företag		
Finansiella företag	8 159	11 413
Icke-finansiella företag	12 104	11 117
Utländska stater	36 821	31 855
Övriga utländska emittenter	18 309	20 100
Totalt	90 103	90 567
Fördelning på instrumenttyp		
Realränteobligationer	19 444	22 960
Övriga obligationer	57 234	49 838
Statsskuldsväxlar		
Certifikat		
Övriga instrument	13 425	17 769
Totalt	90 103	90 567

NOT 10 Derivat

Mkr	2015-12-31		2014-12-31	
	Positivt verkligt värde	Neg. verkligt värde	Positivt verkligt värde	Neg. verkligt värde
Derivatinstrument med:				
Aktierelaterade instrument				
<i>Optioner</i>				
Innehavd	187		129	
Utställd		-166		-35
Swappar	1	-54		
Terminer	1	-2	8	
Summa	189	-222	137	-35
Ränterelaterade instrument				
Swappar	2	-60	6	-99
Terminer				
Summa	2	-60	6	-99
Valutarelaterade instrument				
Swappar	2 073	-430	479	-3 774
Terminer	11	-18		
Summa	2 084	-448	479	-3 774
Summa derivat-instrument	2 275	-730	622	-3 908
varav clearat	169	-149		

Derivatpositioner med negativt värde uppgående till 121 mkr har längre löptid än 12 mån, för löptidsanalys av dessa, se not 17.

NOT 11 Övriga tillgångar

Mkr	2015-12-31	2014-12-31
Fondlikvider	744	26
Fordran utländska skattemyndigheter	124	127
Återinvesterad kontantsäkerhet för derivatpositioner	505	-
Övriga tillgångar	7	9
Övriga tillgångar	1 380	162

NOT 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Mkr	2015-12-31	2014-12-31
Upplupna ränteintäkter	762	753
Upplupna utdelningar	142	103
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	10
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	915	866

NOT 13 Övriga skulder

Mkr	2015-12-31	2014-12-31
Fondlikvider	1 034	66
Mottagen kontantsäkerhet för derivatpositioner	505	-
Övrigt	27	23
Övriga skulder	1 566	89

NOT 14 Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader

Mkr	2015-12-31	2014-12-31
Upplupna förvaltararvoden	27	25
Övriga upplupna kostnader	18	20
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	45	45

NOT 17 Finansiella instrument, pris och värderingshierarki

I denna not lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som fonden använder sig av. Fondernas redovisnings- och värderingsprinciper följer den internationella redovisningsstandarden. Syftet är att lämna information om finansiella tillgångars och skulders verkliga värde samt att säkerställa transparens och jämförbarhet mellan olika bolag. Detta innebär att upplysningarna om värderingen av tillgångar och skulder i balansräkningen tar hänsyn till om handel sker vid en aktiv eller inaktiv marknad samt om noterade priser finns tillgängliga vid värderingen.

Fondkapitalet värdering – marknadsnoterade tillgångar

Den största delen av fondens tillgångar är marknadsnoterade med innebörden att de handlas på en aktiv marknad med priser som representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner.

NOT 15 Fondkapital

Mkr	2015	2014
Ingående fondkapital	283 811	252 507
<i>Nettobetaling mot pensionssystemet:</i>		
Inbetalda pensionsavgifter	61 374	58 880
Utbetalda pensionsmedel	-66 141	-63 775
Överflyttning av pensionsrätter till EG	-3	-2
Reglering av pensionsrätter	2	1
Administrationsersättning till Pensionsmyndigheten	-176	-224
Summa nettobetaling mot Pensionssystemet	-4 944	-5 120
Årets resultat efter kostnader	11 340	36 424
Utgående fondkapital	290 207	283 811

NOT 16 Poster inom linjen

Mkr	2015	2014
För egen skuld ställda panter och jämförlig säkerhet	inga	inga
Utlånade värdepapper mot annan säkerhet ¹	1 456	1 092
Utlämnad säkerhet för terminsaffär	3 048	2 115
Utlämnad säkerhet för OTC-transaktioner ²	130	3 247
Övriga ställd pant och jämförlig säkerhet	4 634	6 454
Investeringsåtaganden onoterade innehav	27 469	13 688
Åtaganden	27 469	13 688
Summa poster inom linjen	32 103	20 142
¹ Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper	1 665	1 162
² Erhållna säkerheter för OTC-transaktioner	1 384	180

Huvuddelen av fondens marknadsnoterade tillgångar värderas dagligen till noterade marknadspriser och utgörs av aktier, obligationer, derivat, fonder och valutor. Några fondinnehav med noterade innehav i underliggande värdepapper värderas mindre frekvent än dagligen, exempelvis veckovis eller varannan vecka. Ett fåtal fondinnehav med noterade innehav i underliggande värdepapper värderas endast månadsvis.

För så kallade OTC-derivat baseras värderingen på antingen teoretisk modellvärdering eller på värdering från extern part. För fondens innehav i valutaterminer baseras värderingen på en teoretisk modellvärdering, där modellens subjektiva inslag i dagsläget uteslutande är valet av räntekurvor och metod för beräkning och uppskattning av framtida värde (interpolering och extrapolering). Samma metodik används för deposter, kortfristiga certifikat och liknande instrument. För övriga OTC-derivat används uteslutande värdering från extern

part som jämförelse mot fondens egna värderingar. I perioder då likviditet för marknadsnoterade papper saknas på marknaden, krävs en ökad grad av subjektivitet vid värdering. Marknaden karaktäriseras vid sådana förhållanden av kraftigt ökade skillnader mellan köp och säljkurser, som även kan skilja markant mellan marknadsaktörer. Fonden har vid sådana tillfällen använt en konservativ värderingsansats.

Fondkapitalet värdering – alternativa investeringar

För tillgångar som inte värderas på en aktiv marknad tillämpas olika värderingsmetoder vid bestämning av verkligt värde. Verkligt värde motsvarar det pris som skulle ha fastställts vid en normal försäljning mellan två oberoende parter. Första AP-fondens onoterade placeringar utgörs av investeringar i hedgefonder, riskparitetsfonder, riskkapitalfonder, fastighetsbolag och fastighetsfonder.

Investeringar i onoterade hedgefonder och riskparitetsfonder värderas vanligtvis med en månads eftersläpning. Dessa fonder investerar i huvudsak i marknadsnoterade värdepapper. Värdering av fondandelar baseras på samma principer som för marknadsnoterade tillgångar. Investeringar i riskkapitalfonder värderas enligt IPEV:s rekommendationer (International Private Equity and Venture Capital Guidelines) eller likvärdiga principer. Enligt IPEV kan värderingen baseras på genomförda transaktioner, marknadsmässiga multipler vid värdering, nettotillgångarnas värde eller en diskontering av framtida kassaflöde. Värderingen av fondens investeringar i riskkapitalfonder baseras på senaste tillgängliga rapportering. Då rapporteringen från riskkapitalfonder erhålles med en tidsmässig eftersläpning, baseras fondens bokslut i allmänhet på rapportering per den 30 september justerad för kassaflöden för tiden därefter och fram till bokslutsdagen. I ett läge med stigande avkastning på aktiemarknader innebär detta att fonden har en lägre värdering i bokslutet än den som senare inrapporteras från riskkapitalörvaltare.

Investeringar i fastighetsbolag värderas enligt IFRS och branschpraxis fastställd i IPD:s rekommendationer. Värderingen bygger på en diskontering av framtida hyresintäkter, driftskostnader och försäljningspriser med marknadsmässiga avkastningskrav. Vad gäller värderingen av uppskjuten skatt i ett fastighetsbolag värderas denna till verkligt värde, det vill säga en diskontering av framtida skatteeffekter med en ränta som är relevant för det enskilda bolaget. Investeringar i fastighetsfonder värderas enligt rekommendationer från branschorgan såsom INREV.

Verkligt värde

Verkligt värde för ett finansiellt instrument definieras som det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras. Detta ska ske mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Beroende på vilken marknadsdata som finns tillgänglig vid värderingen av de finansiella instrumenten delas dessa in i tre nivåer:

- Nivå 1: Finansiella instrument¹ som handlas på en aktiv marknad. Marknaden bedöms aktiv om det finns noterade priser som regelbundet uppdateras med högre frekvens än en gång per vecka och om dessa priser används okorrigerat för avslut på marknaden.
- Nivå 2: Finansiella instrument¹ som handlas på en marknad som inte bedöms aktiv men där det finns noterade priser som används okorrigerat för avslut, eller observerbar indata som regelbundet uppdateras för indirekt värdering med allmänt vedertagna modeller.
- Nivå 3: Instrumenten tillhör nivå 3 om de inte kan hänföras till nivå 1 eller nivå 2. I dessa fall kan inte observerbara marknadsdata användas för värderingen. Värderingar baseras på information med hänsyn till omständigheterna och kan kräva ett betydande mått av uppskattningar från fondledningen.

Aktiv marknad

En aktiv marknad definieras av att noterade priser med lätthet och regelbundenhet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare eller dylikt och att prissättning på transaktionerna skett enligt affärsmässiga villkor. I princip är det endast aktier för noterade företag, valutor samt räntebärande papper som är utgivna av stat, kommun, banker eller större företag som handlas på en aktiv marknad och därmed kan ingå i nivå 1. Att finansiella instrument handlas på en aktiv marknad är dock inte tillräckligt för att instrumentet ska räknas till nivå 1. Exempelvis handlas valutaderivat på mycket aktiva marknader men räknas till nivå 2 eftersom värdet måste härledas från priser på andra instrument.

Inaktiv marknad

En inaktiv marknad kännetecknas av låg handelsvolym och att handelsaktiviteten är mycket lägre än på en aktiv marknad. Tillgängliga priser varierar kraftigt över tid eller mellan marknadsaktörerna. Priserna är ofta inaktuella.

1) Vid klassificering till lämplig nivå i värderingshierarkin skall finansiella instrument bedömas utan genomlysning.

Finansiella tillgångar och skulder, utgående balans 2015-12-31, mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar, noterade	121 493		2 174	123 667
Aktier och andelar, onoterade			67 788	67 788
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	79 160	4 755	6 188	90 103
Derivat		2 275		2 275
Total summa tillgångar värderade till	200 653	7 030	76 150	283 833

Finansiella skulder				
Derivat		-730		-730
Total summa skulder värderade till	0	-730	0	-730
Finansiella tillgångar och skulder	200 653	6 300	76 150	283 103

Finansiella tillgångar och skulder, utgående balans 2014-12-31, mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar, noterade	130 459	2 448		132 907
Aktier och andelar, onoterade			60 617	60 617
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	76 540	9 117	4 910	90 567
Derivat		622		622
Total summa tillgångar värderade till	206 999	12 187	65 527	284 713

Finansiella skulder				
Derivat		-3 908		-3 908
Total summa skulder värderade till	0	-3 908	0	-3 908
Finansiella tillgångar och skulder	206 999	8 279	65 527	280 805

Förändring nivå 3, mkr	2015	2014
Aktier och andelar, noterade, ingående balans	0	-
Omklassificering från nivå 2, ingående balans 2015	1 787	-
Köp	630	-
Sälj	-173	-
Värdeändring	-70	-
Förändring aktier och andelar, noterade	2 174	-
Aktier och andelar, noterade, utgående balans	2 174	-
Aktier och andelar, onoterade, ingående balans	60 617	44 285
Omklassificering från nivå 1, ingående balans 2015	0	722
Köp	12 779	5 632
Sälj	-12 189	-1 903
Värdeändring	6 590	11 881
Förändring aktier och andelar, onoterade	7 171	16 332
Aktier och andelar, onoterade, utgående balans	67 788	60 617
Obligationer och andra räntebärande tillgångar, ingående balans	4 910	7 328
Köp	2 907	673
Sälj	-1 618	-3 233
Värdeändring	-11	142
Förändring obligationer och andra räntebärande tillgångar	1 278	-2 418
Obligationer och andra räntebärande tillgångar, utgående balans	6 188	4 910
Summa förändring nivå 3	10 623	13 914

Av ovan redovisad värdeändring var 39 procent (99 procent) orealiserat per balansdagen. Fonden har en övervägande andel placeringar i nivå 1 där värderingen är hämtad från oberoende och välrenommerade värderingskällor. Noterade aktier i nivå 3 avser noterade fondandelar, där uppdatering av pris sker mindre frekvent än var sjunde dag. Tre noterade innehav har omklassificerats från nivå 2 till nivå 3. Ett noterat fondbesittande har omklassificerats från nivå 2 till nivå 1 då uppdatering av pris sker mer frekvent än var tredje dag.

Riskprofiler

Alla placeringar på finansiella marknader innebär ett risktagande. De mest betydande riskerna kan delas in i tre grupper: investeringsrisker, förvaltningsrisker och operationella risker. Investeringsriskerna kan dessutom delas in i marknadsrisk, likviditetsrisk och kreditrisk. Fondens viktigaste investeringsrisk är marknadsrisken vilket är risken att värdet på en tillgång förändras. Marknadsrisken kan kvantifieras och brukar anges i standardavvikelse för avkastningen (volatilitet), value at risk och expected shortfall.

Likviditetsrisken är risken att omsättningen i ett instrument är låg, vilket kan leda till stora skillnader mellan köp- och säljkurser och därmed höga transaktionskostnader, eller att det inte är möjligt att sälja instrumentet vid den tidpunkt som önskas. Fondens aktieplaceringar sker på noterade marknader och har i de flesta fall en hög likviditet. Alternativa investeringar har låg likviditet. I tabellen nedan redovisas förfallostrukturen för fondens obligationsportfölj.

Kreditrisk uppstår vid investeringar i obligationer och risken för att emittenten inte kan fullgöra sina skyldigheter och i värsta fall betalningsinställelse. Kreditrisk uppskattas av kreditratinginstitut. För att begränsa denna risk investerar fonden endast i liten omfattning i obligationer med sämre rating än BBB.

Kreditrisk uppstår även när det föreligger en risk att motparter inte fullgör sina åtaganden mot fonden. Motpartsrisker uppstår vid handel med värdepapper och OTC kontrakt. För att begränsa denna risk limiteras och diversifieras denna handel. För motparter med handel i OTC kontrakt krävs hög kreditvärdighet från ratinginstitut och tecknade nettingavtal (ISDA-avtal).

Känslighetsanalys: Redovisning av marknadsrisk

Prognostiserad risk

Tillgångarnas förväntade marknadsrisk presenteras i känslighetsanalysen enligt tabell nedan. Beräkningarna är gjorda utifrån fondens portföljsammansättning per 31 december 2015 och historiska marknadsavkastningar. Känslighetsanalysen är gjord genom simulering av avkastningsutfall för fondens tillgångar. Genom att den historiska avkastningsfördelningen används för simuleringen tas hänsyn till eventuella extrema utfall. Det innebär att antaganden om normalfördelning inte behö-

ver göras. Simuleringarna som redovisas i tabellen görs för ett kort riskperspektiv. I simuleringen används ett års datahistorik och risken presenteras för en horisont om en dags värdeförändring. Simuleringen utgår från en gemensam standard som Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fonden enats om.

Simuleringen visas med två olika men relaterade riskmått. Value at Risk visar det resultat som fonden överträffar med 95 procents sannolikhet. Måttet Expected Shortfall estimerar storleken på den förlust som kan inträffa med 5 procents sannolikhet. Expected Shortfall visar den förväntade förlusten givet att förlusten är större än Value at Risk-måttet.

Fondens risk mätt som prognostiserad volatilitet uppgick till 11,6 procent i årstakt för fondens totala portfölj per den sista december. Tillgångsslaget valuta visar fondens sammantagna valutarisk medan övriga tillgångar i tabellen är säkrade för valutarisk. Tabellen visar diversifieringsvinsten som kommer av att fonden placerar i olika tillgångar som tillsammans minskar fondens risk för förlust jämfört med tillgångarnas risk var för sig.

Realiserad risk

Beräkningen av genomsnittlig realiserad risk görs utifrån en gemensam standard som Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fonden enats om och som bygger på principen att riskberäkningen skall återspegla marknadsvärdering av fondens samtliga tillgångar. Värderingsfrekvensen är bestämd till kvartal och perioden för beräkningen är bestämd till tio år. För totalportföljen har därför den realiserade standardavvikelsen för de senaste tio åren uttryckt i årstakt beräknas utifrån kvartalsdata.

Första AP-fondens genomsnittliga realiserade risk för den senaste 10 årsperioden var 8,94 procent baserat på denna beräkningsmetodik.

Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fonden har även kommit överens om att redovisa genomsnittlig realiserad risk under det senaste året för totalportföljen och de tillgångar som marknadsvärderas dagligen. För denna beräkning av standardavvikelse används dagsdata. Den genomsnittliga realiserade risken under året var 8,12 procent för totala portföljen respektive 9,40 procent för den dagligt marknadsvärderade delen av portföljen. Andelen av portföljen som marknadsvärderas dagligen var vid utgången av året 75 procent.

Känslighetsanalys marknadsrisk, per 31 dec

	Volatilitet Årstakt %		Value at Risk årstakt, mkr		Expected Shortfall årstakt, mkr		Value at Risk en dag, mkr		Expected Shortfall en dag, mkr	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Aktier	17,4	8,4	-35 909	-18 478	-49 392	-27 396	-2 227	-1 146	-3 063	-1 699
Räntebärande	1,6	1,1	-2 354	-1 623	-3 709	-2 080	-146	-101	-230	-129
Alternativa Investeringar	10,5	11,8	-14 862	-7 931	-20 473	-10 490	-922	-492	-1 270	-651
Valuta	10,4	9,6	-11 302	-10 744	-16 503	-13 215	-701	-666	-1 023	-820
Bidrag från Diversifiering	-1,9	-2,5	8 823	6 454	10 725	11 767	547	400	665	730
Likvidportföljen	11,9	6,8	-45 568	-27 250	-66 702	-34 310	-2 826	-1 690	-4 137	-2 128
Portföljen Totalt	11,6	6,9	-55 605	-32 323	-79 352	-41 413	-3 449	-2 005	-4 921	-2 568

Likviditetsrisk (förfallostruktur), per 31 dec

Löptid år, mkr	< 1		1 < 3		3 < 5		5 < 10		> 10		Total balans	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Nominellt stat	45	485	465	526	12 305	8 955	9 417	7 773	1 244	2 668	23 476	20 407
Nominellt kredit	724	4 428	8 226	10 277	16 989	10 581	12 416	8 868	3 241	2 508	41 597	36 662
Realt	107	2 794	3 110	3 294	6 583	5 658	5 791	5 413	3 956	5 903	19 547	23 062
Totalt	876	7 707	11 801	14 097	35 877	25 194	27 624	22 054	8 441	11 079	84 619	80 131

Derivatpositioner med negativt verkligt värde och löptid överstigande 12 månader, per 31 dec

Förfallostruktur							Total balans mkr	
Löptid år, mkr	1 < 3		3 < 5		5 < 10		> 10	Total balans mkr
Aktierelaterade instrument	-61		0		0		0	-61
Ränterelaterade instrument	0		-9		-51		0	-60
Valutarelaterade Instrument	0		0		0		0	0
								-121

Redovisning av förfallostruktur

Förfallostrukturen för obligationer presenteras i tabellen ovan. Fondens räntebärande tillgångar ger enligt nuvarande förfallostruktur inbetalningar till fonden som överstiger de utbetalningar till pensionssystemet som prognostiseras. Fonden kan därmed möta de prognostiserade kraven på utbetalningar till pensionssystemet.

Redovisning av kreditrisk

Kreditrisken för obligationer uppskattas via indelning i olika ratingklasser. Första AP-fonden använder ratinginstituten Standard & Poor och Moodys. Ratinginstituten lämnar ett omdöme som anger en obligations kreditrisk där högsta kreditrating är AAA. Fonden har ett begränsat innehav i obligationer med rating BBB, 13 547 mkr, och innehav med sämre rating, <BBB, i fonder med investeringar i high yield, 7 236 mkr. Den sammantagna bedömningen är att fondens innehav i obligationer har en låg kreditrisk.

Kreditrisk, per 31 dec

Rating mkr	AAA		AA		A		BBB		<BBB		Total balans	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Nominellt stat	13 600	7 645	6 784	11 852	0	0	3 092	910	0	0	23 476	20 407
Nominellt kredit	16 428	15 191	3 297	2 053	9 329	7 990	5 306	4 383	7 236	7 045	41 597	36 662
Realt	11 019	11 681	3 378	6 230	0	0	5 149	5 151	0	0	19 546	23 062
Totalt	41 047	34 517	13 459	20 135	9 329	7 990	13 547	10 444	7 236	7 045	84 618	80 131

1) Redovisning av räntebärande värdepappers kreditrisk utifrån ratingbetyg utgivna av välrenommerade ratinginstitut.

NOT 18 Finansiella tillgångar och skulder som nettas eller lyder under kvittningsavtal

2015-12-31, mkr	Brutto- belopp	Nettade belopp i Balansräkning	Nettobelopp i balans- räkningen	Relaterade avtal			Övrigt ¹	Summa i Balans- räkningen
				Ramavtal om kvittning	Säkerheter erhållna	Netto- belopp		
Tillgångar								
Ej likviderade tillgångar	3 674	3 674	0	0	0	0	744	744
Derivat		0	2 274	728	1384	161	1	2 275
Summa tillgångar	3 674	3 674	2 274	728	1384	161	745	3 019
Skulder								
Ej likviderade skulder	3 674	3 674	0	0	0	0	1 034	1 034
Derivat			728	728		0	2	730
Summa skulder	3 674	3 674	728	728	0	0	1 036	1 764

2014-12-31, mkr	Brutto- belopp	Nettade belopp i Balansräkning	Nettobelopp i balans- räkningen	Relaterade avtal			Övrigt ¹	Summa i Balans- räkningen
				Ramavtal om kvittning	Säkerheter erhållna	Netto- belopp		
Tillgångar								
Ej likviderade tillgångar	-	-	-	-	-	-	26	26
Derivat	551	-	551	551	0	0	71	622
Summa tillgångar	551	-	551	551	0	0	97	648
Skulder								
Ej likviderade skulder	-	-	-	-	-	-	66	66
Derivat	3 873	-	3 873	551	3 247	75	35	3 908
Summa skulder	3 873	-	3 873	551	3 247	75	101	3 974

1) Övriga instrument i balansräkningen som ej lyder under kvittningsavtal

Tabellen ovan visar finansiella tillgångar och skulder som presenteras netto i balansräkningen eller som har rättigheter förknippade med rättsligt bindande ramavtal om kvittning eller liknande avtal. Finansiella tillgångar och skulder netto redovisas i balansräkningen när fonden har en legal rätt att netto redovisa. Detta kan ske under normala affärsförhållanden och i händelse av insolvens, och om det finns en avsikt att erlægga likvid netto eller

realisera tillgången och erlægga likvid för skulden samtidigt. Finansiella tillgångar och skulder som lyder under rättsligt bindande ramavtal om kvittning eller liknande avtal som inte presenteras netto i balansräkningen är arrangemang som vanligtvis träder i laga kraft i händelse av insolvens men inte under normala affärsförhållanden eller arrangemang där fonden inte har intentionen att avveckla positionerna samtidigt.

NOT 19 Närstående

I tabellen redovisas Första AP-fondens transaktioner med utestående mellanhavanden, inklusive åtaganden, med närstående i enlighet med definitioner i IAS 24.

Som närstående till Första AP-fonden betraktas dotter- och intressebolag där fondens ägarandel uppgår till

minst 20 procent samt fondens styrelseledamöter och ledningsgrupp.

Avseende löner och ersättningar till styrelseledamöter och ledningsgrupp, se not 5.

Motpart, ägarandel och transaktioner	2015-12-31	2014-12-31
Cityhold AB, 50 %		
Ränteintäkter	14	9
Ägarlån	-	680
Aktieägartillskott under året	-	-
Secore AB, 50 %		
Ränteintäkter	1	-
Ägarlån	205	-
Aktieägartillskott under året	29	-
Investeringsåtaganden	1 000	-
Vasakronan Holding AB, 25 %		
Lokalhyror		
Första AP-fonden hyr kontorslokaler av Vasakronan till marknadsmässiga villkor	10	9
Ränteintäkter	211	233
Ägarlån	3 000	3 000
Aktieägartillskott under året	-	-
Åtagande om att på Vasakronans begäran köpa företagscertifikat i bolaget med upp till ett vid var tid högsta sammanlagda likvidbelopp om:	4 500	4 500
Willhem AB, 100 %		
Ränteintäkter	7	140
Ägarlån	-	-
Aktieägartillskott under året	-	-
Åtagande om att på Willhems begäran köpa företagscertifikat i bolaget med upp till ett vid var tid högsta sammanlagda likvidbelopp om:	3 000	3 000
ASE Holdings Ltd, 38 %		
Ränteintäkter	31	28
Ägarlån	248	244
Aktieägartillskott under året	-	-
First Australian Farmland Pty Ltd, 100 %		
Ränteintäkter	26	27
Ägarlån	358	347
Aktieägartillskott under året	-	-
Chapone S.à.r.l., 25 %		
Aktieägartillskott	4	-
Investeringsåtaganden	2 290	-

STYRELSENS FÖRSÄKRAN

Härmed försäkras att, såvitt vi känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed och de av AP-fonderna gemensamt utarbetade redovisnings- och värderingsprinciperna samt att lämnade uppgifter stämmer med faktiska förhållanden och att ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av fonden som skapats av årsredovisningen.

Stockholm den 17 februari 2016

Urban Karlström
Ordförande

Annika Sundén
Vice ordförande

Göran Arrius

Kent Eriksson

Anna Hesselman

Åsa-Pia Järliden Bergström

Åsa Kullgren

Per Nordberg

Eva Redhe

Vår revisionsberättelse har lämnats den 17 februari 2016

Susanne Sundvall
Auktoriserad revisor
Förordnad av regeringen

Peter Nilsson
Auktoriserad revisor
Förordnad av regeringen

REVISIONSBERÄTTELSE

För Första AP-fonden, org. nr 802005-7538.

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Första AP-fonden för 2015. Fondens årsredovisning återfinns under huvudrubrikerna Förvaltningsberättelse och Räkenskaper, sid 18–39.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om allmänna pensionsfonder och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur fonden upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i fondens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med Lag (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) och ger en i alla väsentliga avseenden

rättvisande bild av Första AP-fondens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om allmänna pensionsfonder.

Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar. Vi tillstyrker därför att resultaträkningen och balansräkningen fastställes.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även granskat inventeringen av de tillgångar som Första AP-fonden förvaltar. Vi har också granskat om det finns någon anmärkning i övrigt mot styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Första AP-fonden för 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna samt för förvaltningen av fondens tillgångar enligt lagen om allmänna pensionsfonder.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om resultatet av vår granskning och inventering av de tillgångar som fonden förvaltar samt om förvaltningen i övrigt på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om inventeringen av tillgångarna har vi granskat fondens innehavsförteckning samt ett urval av underlagen för denna.

Som underlag för vårt uttalande om förvaltningen i övrigt har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i fonden för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören har handlat i strid med lagen om allmänna pensionsfonder.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Revisionen har inte givit anledning till anmärkning beträffande inventeringen av tillgångarna eller i övrigt avseende förvaltningen.

Stockholm den 17 februari 2016

Susanne Sundvall
Auktoriserad revisor
Förordnad av regeringen

Peter Nilsson
Auktoriserad revisor
Förordnad av regeringen

FONDSTYRNINGSRAPPORT

Första AP-fondens styrelse har valt att publicera en fondstyrningsrapport för att ge information om styrelsens och fondens arbete med styrning och riskhantering. Grunden för fondens företagskultur är Första AP-fondens värdegrund med dess kärnvärden – professionalism, engagemang och långsiktighet.

Fondstyrningsrapporten inklusive styrelsens rapport om riskhantering har inte granskats av revisorerna.

Första AP-fonden är en statlig myndighet (för detaljer se fondens hemsida www.ap1.se) med uppdrag att förvalta kapital i det svenska inkomstpensionssystemet. AP-fonderna är mer självständiga än de flesta svenska myndigheter eftersom verksamheten endast regleras i lagen om allmänna pensionsfonder (AP-fondslagen) och inte i föreskrifter eller regleringsbrev. Som statlig myndighet påverkas Första AP-fonden också av andra lagar.

På regeringens uppdrag utvärderas samtliga AP-fonders verksamhet varje år. Redovisningen av utvärderingen sker i en skrivelse till riksdagen som presenteras i maj året efter granskningsperioden. Regeringens skrivelse 2014/15:130 redovisar utvärderingen fram till och med 2014. Skrivelserna återfinns på www.ap1.se.

Första AP-fonden tillämpar frivilligt Svensk kod för bolagsstyrning i de delar det är möjligt. En del i detta är att publicera denna fondstyrningsrapport. Kodens regler är inte tillämpliga i alla delar eftersom Första AP-fonden är en statlig myndighet. I tabellen redovisas de regler som fonden inte följer med förklaringar till detta. Alla övriga kodregler följs.

Styrelsen

Första AP-fondens styrelse har det fulla ansvaret för fondens verksamhet och svarar för fondens organisation och förvaltningen av fondens medel. Styrelsens arbete regleras i AP-fondslagen.

Första AP-fondens styrelse består av nio ledamöter som samtliga utses av regeringen. Två av ledamöterna utses efter förslag från organisationer som företräder arbetstagarintressen och två utses efter förslag av organisationer som företräder arbetsgivarintressen. Regeringen utser tillika ordförande och vice ordförande bland de ledamöter som inte föreslagits av arbetsmarknadens parter. Fondens VD är inte ledamot av styrelsen. Regeringen utser också fondens externa revisorer.

Den 22 januari 2015 beslutade regeringen att Anna Hesselman skulle efterträda Christina Lindenius. Den 22 maj 2015 beslutades att Åsa Kullgren, Åsa-Pia Järliden Bergström och Kent Eriksson ersätter Anders Knape, Ola Pettersson och Ulf Axelson. I samband med att ny ledamot utses anordnar fonden en särskild genomgång för denne av fondens verksamhet. Ledamöternas förordnande gäller ett år det vill säga till dess att fondens balans- och resultaträkningar för 2015 har fastställts.

Arvodet och andra ersättningar till styrelseledamöterna bestäms av regeringen. Helärsersättning uppgår till 100 000 kronor till styrelsens ordförande, 75 000 kronor till vice ordförande och 50 000 kronor till övriga ledamöter. Till detta kommer en möjlighet att arvoda utskottsarbete med sammanlagt 100 000 kronor. Styrelsen har beslutat att arvoda varje ledamot i styrelsens revisionsutskott och ersättningsutskott med en ersättning på 20 000 respektive 13 000 kronor per år. För mer information om arvodering av styrelseledamöter se not 5. En närmare presentation av styrelsens ledamöter finns på sid 50.

Regel	Avvikelse	Förklaring
Avsnitt 1	Första AP-fonden har ingen bolagsstämma	Fondens styrelseledamöter utses av Regeringen. Fonden har därför varken bolagsstämma eller valberedning.
Avsnitt 2	Första AP-fonden har ingen valberedning	Fondens styrelseledamöter utses av Regeringen. Fonden har därför varken bolagsstämma eller valberedning.
7.6	Fondens halvårsrapport granskas inte av revisorerna	AP-fonder redovisar resultaten för hel- respektive halvår. Halvårsredovisningen, som inte påverkar pensionssystemet, granskas inte av kostnadsskäl.
10.2 p1	Fonden redovisar inte valberedningens sammansättning	Fondens styrelseledamöter utses av Regeringen och har därför ingen valberedning.

2) Lag (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

3) Exempelvis Lag (2007:1091) om offentlig upphandling, Offentlighets- och sekretesslag (2009:400), Lag (2005:377) om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument och Mutbrottslagstiftning i 10 Kap. Brottsbalken. Dessutom påverkar Lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension fondens verksamhet.

	Utsedd på förslag av	Närvaro styrelsemöten	Revisionsutskott (närvaro)	Ersättningsutskott (närvaro)
Urban Karlström ordf		6/6		Ordförande 2/2
Annika Sundén v ordf		6/6	Ordförande 4/4	
Göran Arrius	Arbetsgivarorganisation (Saco)	4/6		Ledamot 2/2
Kent Eriksson		4/4		
Anna Hesselman		5/6	Ledamot 3/3	
Åsa-Pia Järliden Bergström	Arbetsgivarorganisation (LO)	3/4		
Åsa Kullgren		4/4		Ledamot 1/1
Per Nordberg	Arbetsgivarorganisation (Svenskt Näringsliv)	5/6	Ledamot 4/4	
Eva Redhe		5/6		
Ulf Axelson		1/2		
Anders Knappe	Arbetsgivarorganisation (Sveriges Kommuner och Landsting)	1/2		Ledamot 1/1
Christina Lindenius		0/0	Ledamot 0/0	
Ola Pettersson	Arbetsgivarorganisation (LO)	2/2		
Summa		46/54	11/11	6/6

Styrelsens arbete

Styrelsen fastställer årligen mål och riktlinjer för placementsverksamheten, fondens riskhanteringsplan, ägarpolicy, affärsplan och budget i enlighet med de krav som ställs i AP-fondslagen. Utöver detta beslutar styrelsen om operationaliseringen av uppdraget i fondens strategi och ett antal styrdokument där de viktigaste är värdegrund och etikpolicy, policy för gåvor, representation och andra förmåner, policy för ersättning till ledande befattningshavare och regler för anställdas handel med finansiella instrument.

Styrelsen utser även fondens VD och delegerar ansvaret för den löpande förvaltningen till denne. Styrelsen har beslutat om en arbetsordning för sitt eget arbete. Under 2015 sammanträdde styrelsen sex gånger.

Under året har styrelsen behandlat förvaltningsresultat, kostnader, ägarfrågor, affärsplan och budget med mera. Utöver de ordinarie sammanträdena har styrelsen också vid ett seminarium diskuterat fondens uppdrag, strategi och mål inför kommande beslut. Närvaron vid styrelsemötena har i genomsnitt varit 85 procent (se tabell). Redovisning av den löpande kapitalförvaltningen och riskrapportering har varit stående punkter på dagordningen. Vid styrelsens sammanträden deltar, förutom styrelsens ledamöter, fondens VD och styrelsens sekreterare. Fram till den 18 februari var chefen för Affärsstöd styrelsens sekreterare varefter fondens jurist övertog denna befattning. Annan personal från fonden deltar också som experter eller föredragande. Även externa talare bjuds in till styrelsemötena vid behov. Fondens externa revisorer rapporterar till styrelsen minst en gång per år. Vid dessa tillfällen finns tid för diskussioner mellan styrelsen och revisorerna utan att personal från fonden närvarar.

I december 2014 beslutade styrelsen om att förändra målet för fondens avkastning. Från den 1 januari 2015 är

fondens mål att avkastningen på den totala portföljen efter kostnader ska vara 4,0 procent reallt per år mätt över rullande tioårsperioder. Se mer på sid 9 ff.

Styrelsen genomför varje år en utvärdering av sitt eget arbete. Utvärderingen används sedan för att förbättra arbetet i styrelsen och dess utskott samt ledningens förberedande arbete inför styrelsemötena. Styrelsens ordförande rapporterar de huvudsakliga resultaten till regeringen.

Styrelsen har inom sig utsett två utskott, ett revisionsutskott och ett ersättningsutskott. Båda utskotten är beredande och styrelsen har behållit beslutsrätten i samtliga frågor som behandlas i utskotten. Revisionsutskottet bereder styrelsens arbete i frågor rörande intern kontroll, operativa risker, finansiell rapportering och revision. Under 2015 var Annika Sundén ordförande och Per Nordberg var ledamot i revisionsutskottet. Christina Lindenius var ledamot fram till och med 21 januari och ersattes av Anna Hesselman från den 22 januari. Utskottet sammanträdde fyra gånger. Närvaron på revisionsutskottets möten var 100 procent. Fondens revisorer deltar på revisionsutskottets möten vid tre tillfällen. Fondens compliance officer och cheferna för Affärsstöd respektive Back-office och Ekonomi adjungeras till möten i revisionsutskottet.

Ersättningsutskottet bereder styrelsens arbete i frågor rörande ersättningsfrågor. Under 2015 bestod utskottet av styrelsens ordförande Urban Karlström (ordförande i utskottet), Göran Arrius, Anders Knappe och Åsa Kullgren som ersatte Anders Knappe från den 21 maj. Utskottet har sammanträtt två gånger under året. Närvaron på ersättningsutskottets möten var 100 procent. Fondens VD är adjungerad till ersättningsutskottets möten utom då dennes ersättning diskuteras. Chefen HR adjungeras till möten i ersättningsutskottet.

Fondledning

Första AP-fondens styrelse har delegerat ansvaret för den löpande verksamheten till fondens VD. Styrelsen beslutar om fondens långsiktiga riskpreferens vilket manifesteras i en övergripande tillgångsallokering. För att kunna implementera fondens investeringsfilosofi ges VD mandat att avvika från den övergripande tillgångsallokeringen inom specificerade ramar.

Till stöd för VD i beslut som rör den löpande verksamheten har VD beslutat att skapa en ledningsgrupp där cheferna för kapitalförvaltning, avdelningen för affärsstöd och riskkontroll, HR samt chefen för kommunikation och ägarstyrning ingår.

Ersättningar

Första AP-fondens styrelse fastställer årligen en policy för ersättning till ledande befattningshavare (publicerad på www.ap1.se). Fondens policy bygger på de riktlinjer som regeringen beslutade den 20 april 2009. Av policyn framgår att den sammanlagda ersättningen för varje person ska vara rimlig, väl avvägd och präglad av måttfullhet. Ersättningsnivån ska vara marknadsmässig och konkurrenskraftig jämfört med den arbetsmarknad som befattningshavaren befinner sig inom, utan att för den skull vara löneledande. Fondens anställda har inte rörlig ersättning. Första AP-fonden har dessutom en med Andra, Tredje, Fjärde, Sjätte och Sjunde AP-fonderna gemensam policy för ersättningar, personalförmåner, representation och tjänsteresor. Den finns publicerad på www.ap1.se.

Ersättning till VD beslutas av styrelsen och utgörs av fast lön samt avgiftsbestämd pensionsavsättning motsvarande 30 procent på utgående lön. För den del av ersättningen som ger allmän pensionsrätt reduceras pensionspremien till 11,5 procent. Ersättningen till ledande befattningshavare i Första AP-fonden fastställs av VD efter en väl definierad process som involverar styrelsen och dess ersättningsutskott. Första AP-fonden följer samtliga punkter (9.1 – 9.8) gällande ersättningar till ledande befattningshavare i Svensk kod för bolagsstyrning.

Under vart och ett av de senaste fem åren har fondens genomsnittliga löneökning varit låga. De har i genomsnitt varit 1,9 procent vilket är under motsvarande ökning på både jämförbar marknad och inom statsförvaltningen. Se vidare i not 5 för information om ersättningar till ledningsgruppen som betalats 2015.

Fonden låter årligen göra ersättningsjämförelser med relevanta delar av arbetsmarknaden som underlag för uppföljningen av ersättningar till fondens anställda, så har också skett 2015. Styrelsen bedömer att ersättningsnivåerna är marknadsmässiga, konkurrenskraftiga, rimliga och ändamålsenliga utan att vara löneledande vad gäller VD, ledande befattningshavare och övriga anställda. Styrelsen konstaterar att fonden följer både den av styrelsen beslutade ersättningspolicyn och

regeringens Riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i AP-fonderna. Ett fåtal äldre anställningsavtal har en uppsägningstid som överstiger sex månader. Styrelsen har dock beslutat att dessa avtal inte ska omförhandlas då det skulle innebära ökade kostnader för fonden utan att några väsentliga förbättringar i avtalen uppnås.

I jämförelse med de andra aktörerna i studien ligger ersättningen till fondens anställda i några fall i den översta kvartilen för respektive befattning. Styrelsens analys visar dessutom att det finns två anledningar till att fondens ersättningar ligger högre än i jämförelsegrupperna:

- **Medarbetare med spetskompetens:** Första AP-fonden är en liten kunskapsintensiv organisation som har en uttalad strategi att anställa och behålla medarbetare med spetskompetens inom specifika områden.
- **Ingen rörlig ersättning:** Fondens anställda erbjuds endast fast ersättning. Många av de kompetenser som fonden efterfrågar erbjuds rörlig ersättning hos andra arbetsgivare. För att attrahera och behålla medarbetare erbjuder fonden därför högre fasta ersättningar. Att Första AP-fonden inte betalar rörliga ersättningar när andra aktörer i studien gör det svårare att tolka den jämförande statistiken. I tider då resultatberoende rörliga ersättningar är lägre kan Första AP-fondens ersättningar därför bli högre än genomsnittet för jämförbara kompetenser. I tider med goda resultat i finansbranschen blir fondens ersättningar istället lägre än genomsnittet för jämförbara kompetenser.

Därmed ligger fondens ersättningar inom ett spann som kan betraktas som marknadsmässigt.

Revisorerna granskar att fondens policy för ersättning till ledande befattningshavare, regeringens riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i AP-fonderna samt den med övriga AP-fonder gemensamma policyn följs. Inga avvikelser från dessa har noterats.

Första AP-fonden investerar i olika fastighetsmarknader via bolag där fonden har en betydande röstandel. Det gäller i dagsläget Vasakronan, Cityhold och Willhem. Fonden har utfärdat ägardirektiv som bland annat berör ersättningsfrågor för dessa bolag. Direktiven är publicerade på www.ap1.se.

Intressekonflikter

Som oberoende statlig pensionsfond är risken för att Första AP-fonden råkar ut för intressekonflikter mindre än för många andra kapitalförvaltare. Första AP-fonden använder en process i tre steg för att hantera eventuella intressekonflikter. Det första steget är att i förväg identifiera möjliga intressekonflikter. I ett andra steg hanteras uppkomna intressekonflikter genom att VD beslutar om fondens agerande i det enskilda fallet. I intressekonflikter av särskild vikt sker samråd med styrelsens ordförande.

Uppkomna intressekonflikter rapporteras till styrelsen och publiceras i efterhand på fondens hemsida. Under 2015 har inga intressekonflikter uppstått.

Intern kontroll

Styrelsen är ansvarig för fondens styrning och riskhantering. I fondens riskhanteringsplan har styrelsen fastslagit riktlinjer och ramar för fondens övergripande ansvarsfördelning, risker, risklimiters och rutiner för uppföljning och kontroll av efterlevnaden av regler och riktlinjer. Riskhanteringsplanen har under 2015 omarbetats, dels för att anpassas till Finansinspektionens nya riktlinjer, dels för att ersätta detaljstyrande regler med styrning via utarbetade processer. På sid 48-49 återfinns styrelsens rapport om riskhantering.

Oberoende granskning

Styrelsen har beslutat att låta genomföra oberoende granskningar via internrevision med stöd av extern konsult. Resultaten av de oberoende granskningarna kommer att rapporteras till styrelsen med start 2016.

Extern revision

Första AP-fondens revisorer utses av regeringen. Nu gällande förordnande, som delas av Sussanne Sundvall och Peter Nilsson, båda från PwC, trädde i kraft den 1 juni 2015. Uppdraget gäller intill dess att fondens resultat- och balansräkning för 2015 fastställs. För tiden innan

den 1 juni 2015 var Jan Birgeron och Peter Strandh, båda från EY, fondens revisorer.

Sussanne Sundvall är utsedd av regeringen som samordningsansvarig för granskning av samtliga AP-fonder. Revisorerna är även förordnade som revisorer i Andra, Tredje, Fjärde och Sjunde AP-fonderna. Revisorerna rapporterar direkt till styrelsen i en skriftlig revisionsrapport och genom en muntlig presentation. Revisorerna deltar vid minst ett styrelsemöte per år. Därutöver hålls regelbundna möten med revisionsutskottet. Revisorerna avger en revisionsberättelse över sin granskning. Revisorerna lämnar årligen även en muntlig rapport till Finansdepartementet. I revisorernas uppdrag ingår granskning av den löpande verksamheten, förvaltningen, årsbokslutet samt årsredovisningen. Revisorerna uttalar sig om räkenskapshandlingar och förvaltning på grundval av sin revision. I uppdraget ingår också att granska att Första AP-fonden följer de av fonderna fastställda redovisnings- och värderingsprinciper samt att upprättade räkenskapshandlingar ger en rättvisande bild av verksamheten. Utöver normal revision ska AP-fondernas revisorer till revisionsberättelsen foga ett skriftligt och undertecknat yttrande avseende om de anser att de riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som har gällt för räkenskapsåret har följts eller inte. Utöver uppdraget från regeringen har revisorerna också granskat fondstyrningsrapporten,

STYRELSENS RAPPORT OM RISKHANTERING

Första AP-fondens arbetar sedan 2015 efter en ny investeringsprocess vilket är en vidareutveckling av investeringsprocessen som implementerades 2014. Denna rapport beskriver riskhanteringen under 2015. Regeringen uppdrar åt externa revisorer att granska fondens finansiella rapportering och riskkontroll. En internrevision görs också på uppdrag av styrelsen.

Enligt Lagen (2000:192) om Allmänna Pensionsfonder (AP-fonder) ansvarar Första AP-fondens styrelse för fondens organisation och förvaltningen av fondens medel. I detta ansvar ligger att tillse att fonden har en god intern kontroll. Styrelsen utser inom sig ett revisionsutskott för att bereda bland annat frågor som rör den interna kontrollen. Styrelsen lämnar årligen denna rapport om riskhantering. Rapporten är dock inte en del av de formella årsredovisningshandlingarna och granskas därför inte av fondens revisorer.

Som aktör på de finansiella marknaderna skiljer fonden på tre kategorier av risk som hanteras på olika sätt.

- *De finansiella riskerna* – marknadsriskerna och emittriskerna – ger fonden möjlighet att, rätt utnyttjade, höja avkastningen på det investerade kapitalet. De finansiella riskerna ska därför optimeras inom det riskmandat som styrelsen delegerat till VD respektive de riskmandat som VD delegerat vidare inom förvaltningsorganisationen.
- *Motparts- och leveransriskerna* ska minimeras. Motparterna utvärderas och godkänns i en fastställd process där hänsyn exempelvis tas till deras officiella rating.
- *Operationella riskerna* skall minimeras genom bland annat incidentuppföljning, upprättande av relevanta policydokument, utbildning av personal samt investeringar i IT-system.

Kontrollmiljö – fondstyrning

Styrelsen fastställer årligen en riskhanteringsplan som anger riktlinjer och begränsningar för det riskmandat som styrelsen delegerat till VD. Dokumentet utgör en grund för den interna kontrollen och uppföljningen av fondens placeringsverksamhet. Där anges begränsningar för det finansiella risktagandet för fonden och väl definierade beslutsstrukturer för den löpande verksamheten. Arbetsättet leder till en god intern riskkontroll.

Även om Första AP-fonden inte formellt lyder under Finansinspektionens regelverk bygger fondens riskhan-

tering på Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut (FFFS 2014:1) om de tre försvarslinjerna, (i) ansvar för riskhantering och kontroll inom affärsverksamheten, (ii) intern kontroll och compliance samt (iii) oberoende granskning. För den tredje försvarslinjen, oberoende granskning via internrevision, har styrelsen beslutat om att med stöd av extern konsult genomföra oberoende granskningar.

Hantering av finansiella risker är en förutsättning för att fonden ska kunna fullgöra sitt uppdrag i pensionssystemet. Riskstyrningen i fonden är därför ett proaktivt arbete där den finansiella risken prognostiseras för tillgångar för sig och för portföljen i sin helhet. Av detta skäl finns en väl förankrad riskkultur inom fonden. Viktiga delar i kulturen är en transparent redovisning av fondens investeringar och en dualitetsprincip för genomförande av affärstransaktioner. Det innebär att alla i organisationen kan följa investeringsverksamheten via ett gemensamt systemstöd samt att det krävs minst två personer för att godkänna varje affärstransaktion, en person från fondens Back Office och en person från berörd placeringsenhet.

Den andra försvarslinjen omfattar den interna riskkontrollfunktionen, ekonomifunktionen samt compliancefunktionen. Middle Office fokuserar på finansiella risker och motparts- och leveransriskerna. Compliance Office arbetar främst med kontrollen av att externa regler efterlevs. Ekonomifunktionen säkerställer den finansiella rapporteringen. Middle Office och ekonomifunktion kontrollerar gemensamt operationell risk.

Riskbedömning

För att säkerställa den finansiella rapporteringen och identifieringen av operationella risker genomförs på styrelsens uppdrag en årlig översyn av fondens processer och dokumentering av dessa. Utfallet av översynen rapporteras till styrelsens revisionsutskott. En viktig del i översynen är bokslutsprocessen som ligger till grund för

den externa finansiella rapporteringen. Bokslutsprocessen innefattar värdering, avstämningar och kontroller av värdepapper i samband med bokslut. Utöver en generell granskning av processerna fastställer riskchef efter samråd med VD årligen områden som ska prioriteras och specialgranskas. De enheter inom organisationen som berörs av granskningen deltar aktivt i analysarbetet som baseras på en självvärderingsmetod. Arbetet resulterar i en bedömning av de identifierade riskerna och en prioritering av åtgärder. Fondens riskchef leder analysarbetet och övervakar att prioriterade åtgärder genomförs.

Kontrollstruktur och aktiviteter

Den finansiella informationen analyseras och kontrolleras av fondens Back Office och Middle Office. System inom Back Office och Middle Office producerar underlag för olika riskanalyser och används som stöd för kontrollaktiviteterna.

Första AP-fondens redovisnings- och värderingsprinciper anpassas successivt till den internationella redovisningsstandarden, IFRS. En fullständig anpassning till IFRS skulle inte väsentligt påverka redovisat resultat och kapital. Mot nu gällande IFRS är enda större skillnaden att koncernredovisning och kassaflödesanalys ej upprättas.

Mer om detta finns att läsa i fondens Redovisnings- och värderingsprinciper.

Portföljen styrs med prognostiserad finansiell risk inom de givna mandaten. Den prognostiserade risken analyseras i efterhand mot det faktiska utfallet för risken. På så sätt kan modellen för portföljstyrning utvecklas.

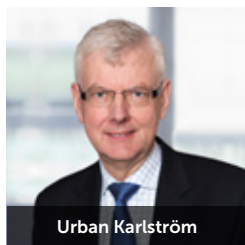
Kommunikation och rapportering

Alla riktlinjer och instruktioner inom området intern kontroll kommuniceras tydligt och är tillgängliga för alla anställda via fondens intranät. Transparensen gäller även den dagliga interna resultatrapporteringen som också återfinns på fondens intranät.

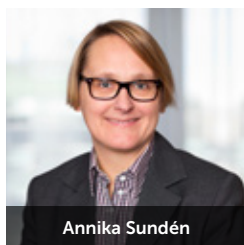
Styrelsen informeras regelbundet om fondens finansiella ställning och resultat. Styrelsen erhåller månadsvis en rapport om resultat, avkastning och risk. En balans- och resultaträkningsrapport redovisas för styrelsen kvartalsvis. Rapportering av fondens finansiella ställning och risktagande sker också vid samtliga ordinarie styrelsemöten. Riskrapportering är en stående punkt på dagordningen vid fondens ordinarie styrelsesammanträden. Genom förfarandet anses den externa finansiella rapporteringen vara säkerställd. Extern rapportering av fondens finansiella ställning sker i samband med hel- och halvårsbokslut. Middle Office rapporterar till revisionsutskottet vid dess sammanträden. Revisorerna rapporterar löpande till revisionsutskottet och till styrelsen i samband med årsbokslut.

STYRELSE

Urban Karlström

Annika Sundén

Göran Arrius

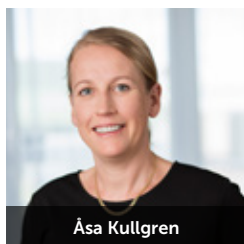
Kent Eriksson

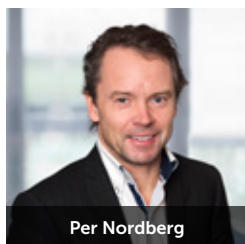
Anna Hesselman

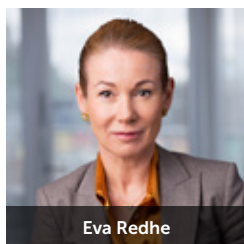
Åsa-Pia Järliden Bergström

Åsa Kullgren

Per Nordberg

Eva Redhe

Urban Karlström

Ordförande, ordförande i ersättningsutskottet

Född 1953. Invald i styrelsen 2011

Ekon.dr., generaldirektör Fortifikationsverket

Övriga uppdrag: Ordförande i Forum för innovation i transportsektorn, ordförande i Arcato AB, ledamot av Caterva AB

Annika Sundén

Vice ordförande, ordförande i revisionsutskottet

Född 1964. Invald i styrelsen 2011

Docent, chefsekonom Sida

Övriga uppdrag: Ledamot av Institutet för framtidsstudier, ledamot av expertgruppen för studier i offentlig ekonomi, ledamot av Delegationen för migrationsstudier, ledamot av IFAU:s vetenskapliga råd.

Göran Arrius

Född 1959. Invald i styrelsen 2011

Ledamot i ersättningsutskottet

Utsedd på förslag av arbetstagarorganisation (Saco)

Ordförande i Saco

Övriga uppdrag: Ordförande AEA:s styrelse, ledamot Försvarsunderrättelse-domstolen, ordförande Folk och Försvar, ledamot LO, TCO och Sacos Brysselkontor, ledamot Folksam Liv, ledamot Rikskommittén Sveriges Nationaldag, ledamot Kungliga Örlogsmannasällskapet.

Kent Eriksson

Född: 1964. Invald i styrelsen 2015

Professor på KTH (CEFIN), f.n. på

Stanford, USA

Övriga uppdrag: –

Anna Hesselman

Född 1954. Invald i styrelsen 2015

Ledamot i revisionsutskottet

Konstutbildad, Konsultverksamhet inom ekonomi och finans

Övriga uppdrag: Styrelseordförande St Eriks Vårdbolag AB, styrelseordförande

PSG Capital AB

Åsa-Pia Järliden Bergström

Född 1969. Invald i styrelsen 2015

Utsedd på förslag av arbetstagarorganisationen (LO)

Fil mag i Nationalekonomi, LO-ekonom

Övriga uppdrag: Ordförande i Bantorget finans AB, styrelseledamot i Vetlinebio AB

Åsa Kullgren

Född 1971. Invald i styrelsen 2015

Ledamot i ersättningsutskottet

Utsedd på förslag av arbetsgivarorganisation (Sveriges kommuner och landsting)

Jur. kand.

Övriga uppdrag: Finanslandstingsråd i Sörmland (fram till 31 december 2015). Särskild utredare Nya apoteksmarknadsutredningen (från 1 januari 2016).

Per Nordberg

Född 1956. Invald i styrelsen 2007

Ledamot i revisionsutskottet

Utsedd på förslag av arbetsgivarorganisation (Svenskt Näringsliv).

Civ.ek., vd Fouriertransform AB

Övriga uppdrag: –

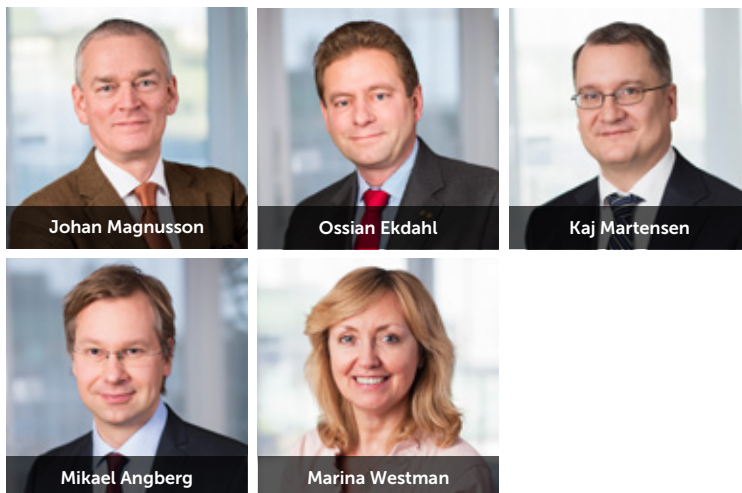
Eva Redhe

Född 1962. Invald i styrelsen 2013

Civilekonom

Övriga uppdrag: Styrelseordförande Spago Nanomedical AB samt Ftrack AB, Starbreeze AB, Probi AB, D Carnegie AB, Pled Pharma AB, TAM Asset Management AB och Axel Christiernsson International AB.

LEDNINGSGRUPP

Johan Magnusson

Verkställande direktör

Född 1959. Ekonom

Anställd 2008

I nuvarande befattning sedan 2008

Tidigare erfarenhet:

Ledande befattningar på SEB Wealth Management och ABB Investment Management

Ossian Ekdahl

Chef kommunikation och ägarstyrning

Född 1961. Civilekonom, Ekonomie licentiat

Anställd 1999

I nuvarande befattning: chef kommunikation sedan 2009, chef ägarstyrning sedan 2001

Tidigare erfarenhet:

Handelshögskolan i Stockholm, Karlstads universitet, Finansdepartementet och Sveriges Riksbank

Kaj Martensen

Chef affärsstöd

Född 1967. Fil. Dr. Nationalekonomi

Anställd 2015

I nuvarande befattning sedan 2015

Tidigare erfarenhet:

Shell Asset Management, AEGON Asset Management

Mikael Angberg

Chef kapitalförvaltning

Född 1973. Civilingenjör

Anställd 2013

I nuvarande befattning sedan 2013

Tidigare erfarenhet:

PIMCO, BNP Paribas, Goldman Sachs, AXA Investment Managers och CERN

Marina Westman

HR-chef

Född 1960. Personalvetare

Anställd 2008

I nuvarande befattning sedan 2008

Tidigare erfarenhet:

HR-befattningar inom SEB-koncernen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING ENLIGT GRI

Första AP-fonden redovisar här den egna verksamhetens ekonomiska, miljö- och sociala påverkan som en del i årsredovisningen. Hållbarhetsredovisningen utgår från Global Reporting Initiatives riktlinjer, G4, och det branschspecifika tillägget Finansiella tjänster (FS).

I redovisningen ingår Första AP-fondens egen verksamhet. Inga avgränsningar har gjorts utan omfattningen är densamma som för den finansiella rapporteringen.

Rapporterade indikatorer har valts utifrån fondens intressentbild och fondens egna prioriteringar, och

speglar en gemensam syn på väsentlighet. Några av de rapporterade indikatorerna är inte kompletta. Första AP-fonden avser att utveckla arbetet och rapporteringen under 2016.

Denna GRI-redovisning är inte granskad av tredje part.

Allmän information

Indikator	Namn	Referens
Strategi och analys		
G4-1	Uttalande från mest senior beslutsfattare	VD-ordet, sid 6
Organisationsprofil		
G4-3	Organisationens namn	sid 3
G4-4	Varumärken, produkter och tjänster	Första AP-fonden säljer inga produkter och tjänster. Fondens förvaltar pensionskapital i det allmänna inkomstpensionsystemet. Se sid 9
G4-5	Lokalisering av huvudkontor	Regeringsgatan 28, Stockholm, Sverige
G4-6	Antal länder och namn på dessa där organisationen har verksamhet	Första AP-fonden har bara kontor i Stockholm. Fonden investerar globalt.
G4-7	Typ av ägarskap och legal form	Svensk statlig myndighet sid 28
G4-8	Marknader	sid 12
G4-9	Organisationens storlek	sid 4–5, 17, 20 och not 5.
G4-10	Antal anställda	not 5
G4-11	Anställda med kollektivavtal	Samtliga utom VD
G4-12	Organisationens leverantörskedja	–
G4-13	Förändring i organisationens storlek, struktur, ägarskap, värdekedja	sid 18–24
G4-14	Hantering av försiktighetsprincipen	–
G4-15	Externa hållbarhetsprinciper, initiativ som organisationen anslutit sig till	Ägarstyrningsrapport och Etikrådets årsrapport, ap1.se
G4-16	Medlemskap i föreningar och branschsammanställningar	Ägarstyrningsrapport, ap1.se, etikrådet.se
Väsentlighet och avgränsningar		
G4-17	Organisationsstruktur	sid 9–21
G4-18	Process för att definiera rapportinnehåll	sid 51
G4-19	Identifierade väsentliga aspekter	sid 51

Indikator	Namn	Referens
G4-20	Respektive aspekts avgränsningar inom organisationen	sid 9–11
G4-21	Respektive aspekts avgränsningar utanför organisationen	sid 9–11
G4-22	Effekt av förändrad information från tidigare rapporter	sid 28–29 avseende ekonomisk data, ej relevant för övrigt
G4-23	Förändringar från tidigare avseende fokus och avgränsningar	sid 28–29 avseende ekonomisk data, ej relevant för övrigt
Intressentengagemang		
G4-24	Lista över intressentgrupper	sid 51
G4-25	Identifiering och val av intressentgrupper	sid 51
G4-26	Organisationens approach till intressentgruppsengagemang för att förbereda rapporten	sid 51
G4-27	Ämnen, frågor och organisationens respons inklusive rapportering	sid 51
Rapportprofil		
G4-28	Rapportperiod	2015-01-01 – 2015-12-31
G4-29	Datum för tidigare rapport	2014-01-01 – 2014-12-31
G4-30	Rapportcykel	Räkenskapsår är kalenderår
G4-31	Kontaktuppgift	www.ap1.se
G4-32	GRI-innehåll och hänvisning	sid 49–50
G4-33	Policy för externt bestyrkande	Har inte underställts tredje part för granskning
Bolagsstyrning		
G4-34	Styrningsstruktur och ansvar för ekonomi-, miljö- och social påverkan	Fondstyrningsrapport, ägar-policy samt ap1.se
Etik och integritet		
G4-56	Värderingar, principer och koder för uppförande	www.ap1.se

Specifik information

Indikator	Namn	Referens
G4-DMA	Varför aspekten är väsentlig samt hur den hanteras respektive utvärderas	sid 6–7, 12, 49–50
EKONOMI		
Specifik DMA	Förklara organisationens strategi för samhällsinvesteringar	Första AP-fondens verksamhet består i att förvalta kapital i det allmänna pensions-systemet vilket är ett viktigt samhällsuppdrag. sid 9–15
G4-EC1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	Resultaträkningen
MILJÖ		
<i>Energi</i>		
G4-EN3	Energianvändning	Rapporteras ej
<i>Utsläpp</i>		
G4-EN15	Direkta utsläpp av växthusgaser	Rapporteras ej
G4-EN16	Indirekta utsläpp av växthusgaser	sid 19
<i>Avfall</i>		
G4-EN23	Avfall	Rapporteras ej
SOCIAL		
Arbetsvillkor		
<i>Anställning</i>		
Specifik DMA	Legala avvikelser avseende anställningsvillkor i värdekedjan	Ej relevant för Första AP-fonden
G4-LA1	Nyanställda och personalomsättning	not 5
G4-LA2	Förmåner till heltidsanställda	not 5
<i>Arbetsvillkor</i>		
<i>Anställdas hälsa och säkerhet</i>		
Specifik DMA	Program som stödjer anställda och deras familjer	–
G4-LA6	Skador, frånvaro och dödsolyckor	Inga skador och olyckor har inträffat under året
<i>Utbildning</i>		
G4-LA9	Utbildningstimmar	Rapporteras ej
G4-LA11	Utvärdering och uppföljning	sid 17
<i>Mångfald och jämställdhet</i>		
G4-LA12	Sammansättning av beslutsfattande grupper	sid 17
Mänskliga rättigheter		
<i>Investeringar</i>		
G4-HR1	Investeringsbeslut som inkluderar krav för mänskliga rättigheter	Fondens ägarrapport och Etikrådets årsrapport.
<i>Icke-diskriminering</i>		
G4-HR3	Diskriminering	Fonden har en intern policy. Diskriminering är inte tillåtet. Inga diskrimineringsärenden har rapporterats under året
<i>Föreningsfrihet och rätt till kollektivavtal</i>		
Specifik DMA	Policyer	www.ap1.se
G4-HR4	Föreningsfrihet och rätt till kollektivavtal	Föreningsfrihet råder på Första AP-fonden, fonden har tecknat kollektivavtal.
<i>Barnarbete</i>		
G4-HR5	Verksamheter med risk för barnarbete	Första AP-fonden anställer inte personer under 18 år.
<i>Tvångsarbete</i>		
G4-HR6	Verksamheter med risk för tvångsarbete	Ej relevant för Första AP-fonden

Indikator	Namn	Referens
Samhället		
<i>Lokala samhället</i>		
FS13	Tillgänglighetspunkter för glesbefolkade områden	Ej relevant för kapitalförvaltande verksamhet
FS14	Initiativ för att förbättra tillgänglighet	Ej relevant för kapitalförvaltande verksamhet
<i>Anti-korruption</i>		
Specifik DMA	Riskbedömningsförfarande	Styrelsens rapport om intern kontroll.
G4-SO4	Kommunikation och utbildning	Återkommande kommunikation och utbildning sker under året
G4-SO5	Korruptionsincidenter	Inga korruptionsincidenter har förekommit
<i>Konkurrenshämmande aktiviteter</i>		
G4-SO7	Juridiska åtgärder som vidtagits mot organisationen	–
Produktansvar		
<i>Märkning av produkter och tjänster</i>		
FS15	Policy för rättvis försäljning av finansiella tjänster och produkter	Ej relevant för Första AP-fonden
FS16	Initiativ för att förbättra finansiell information	www.ap1.se
Påverkan av produkter och tjänster		
<i>Produktportfölj</i>		
FS1	Riktlinjer för miljö och sociala faktorer	Ägarrapporten och www.ap1.se
FS2	Processer för att utvärdera och granska miljö- och sociala risker	Ägarrapporten och www.ap1.se
FS3	Processer för att granska kunders implementering och efterlevnad	Ej relevant för kapitalförvaltande verksamhet
FS4	Processer för anställda att vidta åtgärder inom socialt ansvar och miljöansvar	–
FS5	Interaktion med investeringar och partners om miljömässiga och sociala risker och möjligheter	Ägarrapporten och www.ap1.se
FS6	Produktportföljen	Första AP-fondens förvaltningsportfölj – se vidare förvaltningsberättelsen
FS7	Ekonomiskt värde av produkter och tjänster med särskilda sociala syften	Ej relevant för kapitalförvaltande verksamhet
FS8	Ekonomiskt värde av produkter och tjänster med särskilda miljömässiga syften	Ej relevant för kapitalförvaltande verksamhet
Audits		
FS9	Audits för att utvärdera miljö- och sociala policyer	Ägarrapporten, Etikrådets årsrapport.
Aktivt ägarskap		
FS10	Bolag med vilka institutionen har interagerat i miljömässiga eller sociala frågor	Ägarrapporten, www.ap1.se samt Etikrådets årsrapport och www.etikradet.se
FS11	Tillgångar som omfattas av miljömässiga eller sociala urvalskriterier	Ägarrapporten, www.ap1.se samt Etikrådets årsrapport och www.etikradet.se
FS12	Röstningspolicyer tillämpade på miljöfrågor eller sociala frågor	Fondens ägarpolicy och www.ap1.se

INTRESSENTANALYS

Första AP-fonden och tillgångarna fonden investerar i påverkar omvärlden direkt och indirekt. De direkta ekonomiska värden som fondens verksamhet genererar består främst av nettobetalingar till pensionssystemet. Löner till medarbetare och inbetalda skatter är andra

exempel på ekonomiskt värde som fonden skapar. Fonden har definierat ett antal intressentgrupper som särskilt påverkar eller påverkas av fondens verksamhet, sammanställt vilka förväntningar de har på fonden och vilka dialoger som förs med dem.

Intressentgrupp	Förväntningar	Dialog
Uppdragsgivaren (Riksdag och regering)	Avkastningsmål Kostnadseffektivitet Långsiktig buffert Regelefterlevnad Transparens	Möten Regeringens årliga utvärdering Extern revision av revisorer utsedda av regeringen Rapporter
Pensionärer	Motverka balansering Täcka underskott i systemet	Talare på seminarier Möten med journalister
Samhället	Transparens kring miljö- och sociala risker Transparens kring ägarengagemang Bidra till pensionssystemets långsiktiga finansiering Hållbara investeringar	Enskilda möten Talare och expertpanel på seminarier Rapporter, webbplats Stöd vid akademiska uppsatser
Medarbetare	Intressant, utvecklande arbete Öppenhet Likabehandling	Utvecklingssamtal Daglig dialog Medarbetarundersökning
Media	Transparens Tillgänglighet	Enskilda möten Mediabevakning Rapporter, webbplats
Andra investerare	Samarbete kring ägarengagemang Kunskapsdelning	Möten Gemensamma bolagskontakter Erfarenhetsutbyte Rapporter

Första AP-fonden. Box 16294, 103 25 Stockholm
Besök: Regeringsgatan 28. Telefon: 08-566 202 00

ap1.se apfonderna.se

Produktion Första AP-fonden och Merrymore. Foto: Jenny Lagerqvist, Istock, Thinkstock.